DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 38
Spalio - October 1, 1993 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

-- **Lietuvos ministras** pirmininkas A. Šleževičius rugsėjo 20 d. atvyko Tokijo. Ši privati kelionė susijusi su Japonijos diplomato Čiune Sugiharos, kuris išgelbėjo tūkstančius žydų nuo nacių, atminimo pagerbimu. Rugsėjo 21 d. Šleževičius susitiko su Japonijos ministru pirmininku Morihiro Hosokava. Rugsėjo 23 d. Šleževičius atvyko į Pietų Korėją.

-- **Graikijos Respublikos** nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Emmanuel Kalpadakis rugsėjo 20 d. įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos Prezidentui A. Brazauskui.

-- **Lietuvos generalinė prokuratūra** perdavė į Aukščiausiąjį Teismą baigtą tirti baudžiamąją bylą, kurioje buvęs SSSR vidaus reikalų ministerijos OMON'o padalinio Lietuvoje vadas Boleslovas Makutinovičius, to paties padalinio štabo viršininkas Vladimiras Razvodovas bei šio padalinio vyr. inspektorius Aleksandras Skliaras kaltinami tuo, kad kūrė antivalstybines organizacijas ir dalyvavo jų veikloje, rengė diversijas. Dabar Makutinovičius ir Razvodovas gyvena Rusijoje, o Skliaras sulaikytas, tačiau paleistas už užstatą. Tai bus pirmoji baudžiamoji byla Lietuvos Respublikoje, kuomet du kaltinamieji bus teisiami už akių.

-- **Nacionalinės vertybinių popierių** biržos atidarymas įvyko rugsėjo 14 d. Visus metus vyko parengiamieji darbai. Prancūzijos biržų bendrovė padovanojo programinės įrangos, kurios vertė apie 20 miljonų Prancūzijos frankų. Prekyba vertybiniais popieriais vyksta kiekvieną antradienį. Pirmajai prekybai savo akcijas pateikė 15 įmonių, dauguma iš jų - investicinės akcinės bendrovės.

-- **Radviliškyje** rugsėjo 26 d. pagerbti 1944-1954 žuvę partizanai. Radviliškio apylinkėse surasti ir į kapines perkelti 21 kovotojo palaikai, pastatytas paminklas. Radviliškio bažnyčioje už nelygioje kovoje žuvusius tautos sūnus ir dukras buvo aukojamos mišios. Po jų aplankytos partizanų išniekinimo ir užkasimo vietos, šventinami atminimo akmenys.

-- **Lietuvos vyriausybė** nutarė toliau privatizuoti valstybinį turtą už laisvai konvertuojamą valiutą. Toks sprendimas leidžia užsieniečiams atvirai, be jokių apribojimų ir toliau dalyvauti privatizavimo procese. Rugsėjo 13 d. Centrinė privatizavimo komisija patvirtino apie 100 objektų, kuriuos numatoma privatizuoti už valiutą, sąrašą. Remiantis vyriausybės nutarimu, užsieniečiai mokės valiuta, jei atsiskaito per bankus, litais - jeigu bus atsiskaitoma Lietuvoje. Iki rugsėjo 1 d. Lietuvoje parduoti 25 nedideli objektai už $3431,89 tūkst. bei Klaipėdos tabako fabrikas - $10,5 milijono.

-- **Įkurta Lietuvos** finansų maklerio (broker) įmonių sąjunga. Jos tikslas - plėsti vertybinių popierių rinką ir rajonuose gyvenančių žmonių galimybes prekiauti akcijomis bei kitais vertybiniais popieriais. Prekyba vyks per biržų naudojamą modeminį ryšį vyriausybės nustatyta tvarka. Tačiau Finansų maklerio įmonių sąjunga nebus alternatyva Nacionalinei vertybinių popierių biržai.

NUO PAMATŲ STATYTI ATEITĮ

"Nebijokite ieškoti Dievo ir jo tiesos" — **Jonas Paulius II**

Apžvelgiant Šv. Tėvo vizitą į Lietuvą, negalima neprisiminti Kauno. Būtent čia Popiežius susitiko su Lietuvos jaunimu: buvo pasėta tikėjimo ir meilės sėkla jaunojoje ir ateinančiose Lietuvos kartose.

Rugsėjo 6 d. aštuntą val. ryto Šv. Tėvo malūnsparnis pakilo iš Vilniaus aerouosto. Po užsitęsusių darganų iššaušo puikus rytas. Vėsus oras nuskaidrino horizontą.

Žmonių į Santaką suplaukė kiek akys užmato. Pasak kauniečių, vargu tiek būdavę ir geriausiais Sąjūdžio laikais. Žmonės laukė. Prie altoriaus kalnelio giedojo didžiulis choras - Kauno valstybinis ir dar keli kolektyvai. Staiga suošė, subangavo tolimasis, Šv. Jurgio bažnyčią siekiantis aikštės kampas, o netrukus papamobiliu važiuojantį Joną Paulių II pamatė ir visa Santaka.

Pasiruošęs apeigoms, Popiežius iš pradžių laimino ir apdovanojo negalių ištiktus žmones, paskui laiptais pakilo prie altoriaus. Mišios prasidėjo giesme "Pulkim ant kelių".

Iš pradžių į Šv. Tėvą kreipėsi kardinolas V. Sladkevičius.

Popiežiaus Jono Pauliaus II pamoksle skambėjo Žemės veido atnaujinimo motyvas:

"Žemės veidas atsinaujina žmogaus pastangomis. Dievas, sukūręs žmogų pagal savo paveikslą ir panašumą, žemę jam atidavė kaip palikimą. Jisai, Dievo kūrinių paveldėtojas, ją valdo ir savo protu bei valios jėga iš jos semiasi vis naujų gėrybių. Žmogus padeda atnaujinti Žemės veidą. Deja, jis tą Žemės veidą taip pat sugeba sudarkyti ir sunaikinti".

"Atsiųsk Šventąją Dvasią - ir atnaujink Žemės veidą! Šis kreipinys, - pasakė Jonas Paulius II, - itin svarbus šiuo metu, kai jūsų žemės sūnūs ir dukros, taip pat ir kaimynystės broliškos tautos jaučia būtiniausią poreikį iš pagrindų atnaujinti savo visuomeninį, šeimų, asmeninį ir tautinį gyvenimą."

Baigdamas pamokslą Šv. Tėvas ragino naujajai evangelizacijai. Naujai ne turiniu, bet metodais ir būdais, "gebančiais atsakyti į laiko poreikius".

Beje, vėliau, kalbėdamas vyskupams, Šv. Tėvas ypač ragino "teikti pirmenybę jūsų bendruomenių evangelizacijai vis kruopštesne ir geriau dabarties reikalavimus atitinkančia katecheze".

O Santakoje, pasibaigus mišioms, žmonės dar ilgai neskubėjo skirstytis. Kartu su choru giedojo tautinę giesmę ir tarsi Atgimimo laikais skandavo: "Lie-tu-va! Lie-tu-va!"

Popiet 4:30 val. buvo numatytas Popiežiaus susitikimas su Lietuvos jaunimu Kauno S. Dariaus ir S. Girėno sporto centre.

Šv. Tėvas papamobiliu apvažiavo ratu, sveikindamas ir laimindamas jaunimą. Jam atvykstant skambėjo fanfaros - Vatikano radijo šaukinys.

Popiežius lietuviškai pasisveikino "Garbė Jėzui Kristui!". Jis pasakė, kad labai myli jaunus žmones. Susirinkęs jaunimas plojo, girdėjosi Kretingos maldininkų melodingas skandavimas: "Jonai Pauliau, mylime tave!"

Vyskupas S. Tamkevičius pasisakė esąs jauniausias Lietuvos vyskupas, todėl visų jaunuolių vardu sveikina Popiežių. Paskui skambėjo A. Remesos "Himnas Šventajam Tėvui".

Po vyskupo kalbos ant pakylos užlipo vaikinas ir mergina. Jie pasveikino Popiežių, priklaupė ir pabučiavo jo žiedą. Popiežius juos palaimino ir pabučiavo į kaktą.

Jonui Pauliui II koncertavo daug garsių jaunimo kolektyvų, chorų, ansamblių, solistų.

Po meninės dalies Šv. Tėvas pasakė kalbą Lietuvos jaunimui. Kalba nuo pirmųjų žodžių buvo pripildyta meile ir viltimi:

"Brangusis Lietuvos jaunime!

Kaip troškau šio susitikimo. Štai pagaliau esu su jumis, Evangelijos keliauninkas. Kaip Petras, ateinu skelbti Kristaus, jūsų padrąsinti, kad sektumėte pėdomis To, kuris duoda vienintelę tikrąją viltį. Ateinu kartu su jumis tarti šių žodžių: "Tiktai tu, Viešpatie, turi amžinojo gyvenimo žodžius" (Jn 6, 69).

Kristus nori, kad jūs būtumėte laimingi! Todėl ir popiežius trokšta, kad būtumėte laimingi. Jis ateina Kristaus vardu parodyti tikrojo

(nukelta į 4 psl.)

Popiežius Jonas Paulius II aukoja mišias rugsėjo 6 d. Kauno Santakoje. V. Ščiavinsko nuotrauka

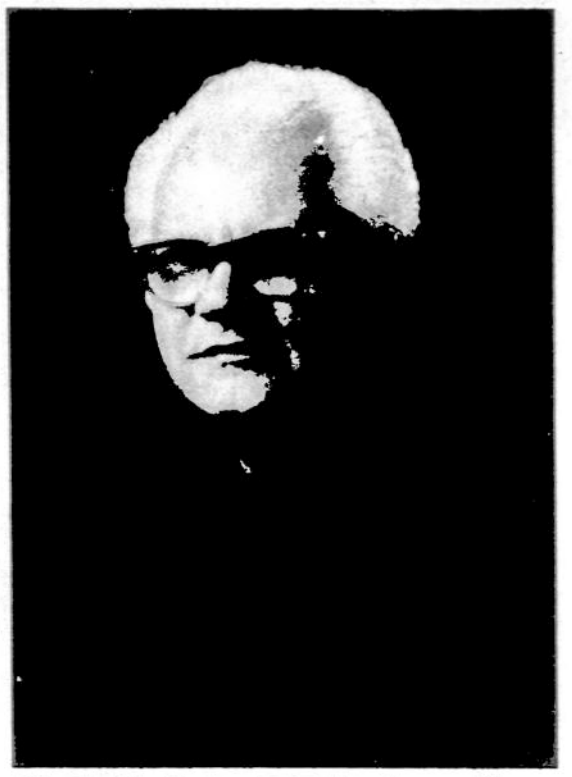

Tėv. Placidas Barius, OFM, lietuvių pranciškonų (Amerikoje ir Lietuvoje) provinciolas, švenčias kunigystės 50 metų sukaktį.

IŠ LIETUVOS MISIJOS JT VEIKLOS

Rugsėjo 14 d. Misijos patarėjas D. Sužiedėlis dalyvavo Generalinės Asamblėjos plenariniame posėdyje, kurio metu buvo pratęsti kai kurių JT Taikos palaikymo operacijų mandatai, patvirtinant šių operacijų tolimesnį finansavimą.

Rugsėjo 14 d. Misijos patarėjas A. Gureckas dalyvavo Šiaurės ir Baltijos valstybių susitikime Švedijos Misijoj, pasitinkant naują Švedijos nuolatinio atstovo pavaduotoją Henrik Salander. Taip pat dalyvavo jo garbei surengtame Švedijos priėmime.

Rugsėjo 15 d. Turkijos Ambasadorius Jungtinėms Tautoms Inal Batu apsilankė su mandagumo vizitu pas Lietuvos Ambasadorių A. Simutį. Buvo pasikalbėta apie Lietuvos-Turkijos draugiškumo ryšius, pasidžiaugta svetimos kariuomenės iš Lietuvos išvedimu ir Popiežiaus vizitu.

Rugsėjo 15-17 d. Misijos patarėjas A. Gureckas dalyvavo Tarptautinio teismo, buvusios Jugoslavijos teritorijoj įvykdytiems nusikaltimams teisti, 11 teisėjų rinkimuose. Teisėjus iš Egipto, Italijos, Kanados, Nigerijos, Prancūzijos, Kinijos, JAV, Kosta Rikos, Pakistano, Australijos ir Malaizijos išrinko Generalinė Asamblėja.

Rugsėjo 16 d. Misijos patarėjai G. Damušytė, A. Gureckas ir D. Sužiedėlis Latvijos Misijoje dalyvavo Baltijos Misijų štabų posėdyje, kuriam pirmininkavo A. Gureckas. Posėdžio tikslas: aptarti 48-tosios Generalinės Asamblėjos sesijos plenarinių posėdžių ir komitetų darbą. G. Damušytė pristatė prioritetinių krypčių JT-ose koncepciją. Posėdžio metu pranešta, kad Estijos ir Latvijos delegacijos 48-toj sesijoj bus papildytos užsienio reikalų ministerijų 2-3 paskyrimais.

Rugsėjo 17 d. Misijos patarėjas D. Sužiedėlis Misijoje pasitarė su JAV specialios apsaugos tarnybos atstovu būsimo Lietuvos Prezidento vizito New Yorke organizaciniais ir saugumo klausimais.

Nedarbas Lietuvoje stabilus

Kaip pranešė Lietuvos darbo birža, 1993 m. rugsėjo 1 d. užregistruoti 32,375 bedarbiai, arba 561 bedarbiu mažiau negu rugpjūčio 1 d. Miestuose užregistruoti 14,644 bedarbiai, rajonuose - 17,731. Moterų bedarbių - 56%, darbininkų - 59,2%, turinčių papildomų užimtumo garantijų - 32,8%.

Nedarbo lygis Lietuvoje išliko stabilus ir rugsėjo 1 d. siekė 1,5%. Kartu išryškėjo nedarbo lygio mažėjimo tendencija - jis sumažėjo 3-uose miestuose ir 16-oje rajonų, o padidėjo tik 2-uose miestuose bei 10-yje rajonų.

Mažiausias nedarbo lygis Kaune - 0.3%, Plungės - 0,3% ir Kėdainių - 0,4% rajonuose. Didžiausias nedarbas Švenčionyse ir Tauragėje - 6%, Šilutėje - 3,7%, Panevėžyje - 2,9%.

Tokiai darbo rinkos padėčiai rugpjūčio mėnesį turėjo įtakos tai, jog buvo užregistruota daugiausia šiais metais laisvų darbo vietų, jų skaičius išaugo iki 6,019.

Rugsėjo 1 d. į vieną laisvą darbo vietą pretendavo 5,4 bedarbio (rugpjūčio 1 d. - 6,1).

Rugpjūčio mėnesį įdarbinta daugiau bedarbių - 1,336 (liepos mėn. - 1,244), arba 4,1% bendro skaičiaus.

Šiemet rugsėjo-gruodžio mėnesiais įmonės ir organizacijos numato atleisti 3,3 tūkst. darbuotojų. Vien pramonės įmonės planuoja atleisti 70% visų numatomų atleisti darbuotojų.

Ar nedarbo lygis išliks pastovus, artėjant žiemai? Į tai Lietuvos darbo birža atsakymo neturi.

— **"Stiklių" restoranas Vilniuje** gavo iš Prancūzijos $6000 vertės dovaną — stiklo ir krištolo fabrikas "J. G. Diurand and Cie" atsiuntė didelį indų rinkinį, kuriame, pasak šeimininkų, yra viskas, ko reikia aptarnauti svečiams pagal Europos etiketą.

— **Lietuvos naftos perdirbimo kompleksu** norėtų pasinaudoti Kazachstanas. Ten susikaupė apie 3 milijonai tonų naftos, kurios nespėjama perdirbti ir neturi kam parduoti. Lietuva dalį naftos pirktų, bet reikia susitarti su Rusija, kad leistų naudotis vamzdynais. Už energetikos žaliavas būtų atsiskaitoma lietuviškomis prekėmis.

— **Vokietijos federalinis prezidentas** R. Von Weizsacker spalio 21-22 dienomis ketina apsilankyti Lietuvoje.

— **"Ukmergės šilas"**, akcinei bendrovei priklausanti medžio apdirbimo įmonė, gaminanti vežimus, ratus, pakinktus, avilius, ėmėsi ir naujos gamybos — siuva moteriškas pižamas, kurios parduodamos Italijoje. Medžiagų ukmergiečiai perka iš Alytaus medvilnės kombinato. Per mėnesį pasiuvama po 13,000 pižamų.

JUNGTINĖS TAUTOS PRADĖJO 48-ĄJĄ SESIJĄ

KĘSTUTIS K. MIKLAS
"Darbininko" korespondentas Jungtinėse Tautose

Kasmet trečiąjį mėnesio antradienį prasideda JT Generalinės Asamblėjos metinė sesija. Šiemet 48-oji sesija prasidėjo rugsėjo 21 d.

Nuo to laiko, kai Lietuva, Latvija ir Estija buvo priimtos, Jungtinės Tautos gerokai padidėjo — prisidėjo 18 kraštų. Dabar narių skaičius pakilo iki 184. Praėjusių metų laikotarpyje į JT buvo priimti 6 kraštai. Tai Slovakijos ir Čekijos respublikos, buvusi Jugoslavijos respublika Makedonija, Eritrėja, Monaco ir Andora.

47-sios sesijos prezidentui Bulgarijos užsienio reikalų ministeriui Stoyan Ganey išvykus, šią sesiją atidarė laikinai einantis prezidento pareigas, Bulgarijos delegacijos pirmininkas Valentin Gatzinski. Po trumpų ceremonijalinių kalbų sekė informaciniai pranešimai. Jis perskaitė ir Generalinio sekretoriaus pranešimą, iš kurio paaiškėjo, kad 14 kraštų nėra susimokėję nario mokesčio už praėjusius dvejus metus. Tai daugiausiai Afrikos kraštai. Viešai paskelbtame sąraše Baltijos kraštų nėra.

Gajana pirmininkauja šiai sesijai

Jau pernai buvo nustatyta, kad 48-jai sesijai pirmininko vieta atiteks asmeniui iš Pietų Amerikos. Buvo pasiūlytas tik vienas kandidatas — Samuel R. Insanally, Gajanos nuolatinis ambasadorius Jungtinėse Tautose nuo 1987 metų. Jis buvo išrinktas aklamacijos būdu.

S. R. Insanally gimė 1936 m. sausio 23 d. Georgetown mieste, Gajanos sostinėje, paskelbtoje 1986 metais. Baigęs Queens kolegiją Gajanoje, studijas tęsė Londono, Paryžiaus ir Briuselio

(nukelta į 2 psl.)

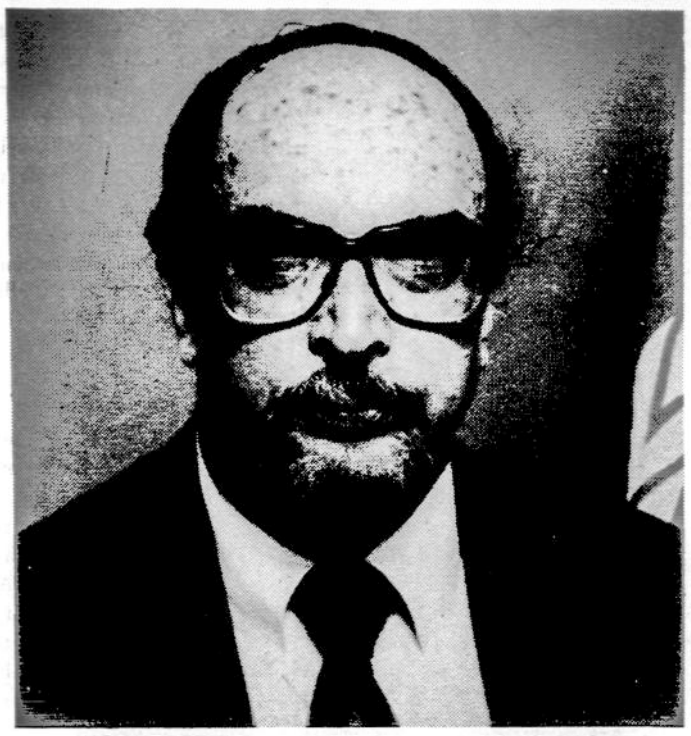

M. S. R. Insanally Gajanos respublikos pastovus atstovas Jungtinėse Tautose, rugsėjo 21 d. išrinktas nauju generalinės asamblėjos prezidentu. Jungtinių Tautų nuotrauka.

JUNGTINĖS TAUTOS PRADĖJO 48-ĄJĄ SESIJĄ

(atkelta iš 1 psl.)

universitetuose. Studijavo moderniąsias kalbas ir tarptautinius santykius. Baigęs studijas dėstė prancūzų ir ispanų kalbas kolegijose Jamaicoje ir savo gimtojo miesto universitete. Į diplomatinį darbą buvo pakviestas 1966 m. patarėjo pareigom Gajanos ambasadoje Washingtone. 1970 m. jis jau Charge d'Affairs Gajanos ambasadoje Caracas, Venesueloje. Nuo 1972 m. pradėjo darbą Jungtinėse Tautose. Vėliau jis buvo skiriamas ambasadorium į Belgiją, Austriją, Norvegiją ir Švediją, taip pat savo krašto atstovu į Europos Ekonominę Bendriją Briuselyje. Po to buvo ambasadorium Kolumbijoje, o nuo 1987 m. — ambasadorium Jungtinėse Tautose.

Kas ta Gajana?

Tai kraštas, anksčiau buvusi Britų Gajana, ant šiaurinio Pietų Amerikos kranto, į rytus nuo Venesuelos, į vakarus nuo Surinamo ir į Šiaurę nuo Brazilijos. Jos teritorija yra apie 3,5 karto didesnė už Lietuvą, bet gyventojų yra tik apie 800,000. Sostinė ir pats didžiausias miestas — Georgetown su apie 150,000 gyventojų. 1970 m. vasario 23 d. pasiskelbė nepriklausoma respublika ir tuo atsipalaidavo nuo britų. Oficiali krašto kalba — anglų. Beraščių apie 15%. Religinis pasidalinimas — Hindi 34%, katalikų ir protestantų po 18%, anglikonų 16% ir islamo 9%. Pramonė gan silpnoka. Žmogaus uždarbis — apie 380 dolerių per metus. Eksportuoja daugiausiai į JAV, Kanadą ir Didžiąją Britaniją cukrų, ryžius, melasą, medį, romą ir auksą. Importuoja — maistą ir naftą.

BANANŲ KAINA IR LAISVIEJI LAIKRAŠČIAI

Advokato Povilo Žumbakio komentarai, transliuoti Chicagoje 1993 m. rugsėjo 19 d. per "Amerikos Lietuvių Radijo" programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

-o-

Prieš savaitę komentavau apie bananų kainą Lietuvoje, kaip monopolistinė prekyba kenkia tautiečiams ir duoda pelną išrinktiesiems — monopolistams.

Šiandien norėčiau pratęsti pokalbį apie bananų prekybos pavyzdį, komentuodamas apie mūsų laikraščius: Lietuvoje ir Amerikoje.

Spauda išsilaiko iš vieno ar kito šaltinio: organizacijos, kurios tikslas yra skelbti savo pažiūras (arba propagandą) arba žmonių, kurie nori padaryti pelną.

Savaime suprantama, tų objektų skirtumas kartais nėra aiškus, nes organizacijos, kurios siekia plėtoti savo ideologiją ar kokią nors poziciją, paprastai nėra nusistačiusios prieš pelną. Atvirkščiai, pelno siekiančios leidyklos dažniausiai turi savo pasaulėžiūrą ir, besiekdamos pelno, nesibaido įtakoti visuomenės.

Ir vienokia, ir kitokia leidykla turi laviruoti tarp savo įsitikinimų ir egzistencijos, nes net ir prie didžiausių norų, be resursų negali leisti laikraščių, žurnalų ir panašiai.

Amerikoje beveik visa mūsų spauda remiasi labdaros organizacijų pagalba. Kai pagrindinė parama yra gaunama iš vienos organizacijos, tų leidėjų produktai — laikraščiai, žurnalai, knygos — turi atitikti tų organizacijų pasaulėžiūrą.

Toks priklausomumas labai riboja tų leidinių objektyvumą.

Pelno siekiančios leidyklos turi būti atsargesnės, nes jeigu jų pasaulėžiūra neatitinka skaitytojų interesų, jie nepirks leidinių ir tos leidėjų pastangos baigsis bankrotu.

Todėl privačiai leidžiama spauda yra paprastai laisvesnė, negu vienos organizacijos remiami leidiniai.

Amerikoje mes 50 metų skundėmės, kad laikraščiai ir leidiniai bendrai negali išsilaikyti, nes yra per maža paklausa, todėl reikia paramos iš organizacijų ir amžinų vajų tų leidinių rėmimui. Leidyklų štabai paprastai dirbo už mažas algas, kartais be jokių algų. Viskas buvo pagrįsta lietuvybe, pasiaukojimu, idealizmu...

Panašiai pradėjo atsikurti spauda ir Lietuvoje po nepriklausomybės atstatymo.

Bet Lietuvoje, vietoje idealizmo, laikraščių administracijos reikalaudavo paramos iš valdžios. Gaudavo ne tik finansinę paramą, bet ir spausdinimo įrengimus dirbtinai mažomis kainomis, produkcijos platinimą ir panašiai.

Šiandien Lietuvoje matosi konkurencijos pradžia privačios spaudos srityje. Dienraščio "Lietuvos rytas", kurį kontroliuoja penki asmenys (iš kur jie gavo pajamų išpirkti didelį laikraštį yra kitas klausimas; gal kada nors koks agresyvus "Lietuvos ryto" reporteris apie tai parašys — laukiame), visais būdais — ne tik senoviškais, sovietiniais — bando plėsti savo skaitytojų gretas.

Atrodo, kad jiems sekasi. Kodėl?

(Šie komentarai ribojasi tik komercine, ne politine laikraščio pasaulėžiūra.)

Nežinant detalių dėl "Lietuvos ryto" santykių tarp oficialių platintojų ir bendros gamybos sistemos, reikia džiaugtis, kad šio laikraščio puslapiuose yra daug reklamų. Tai reiškia verslininkų įsitikinimą , kad šis laikraštis turi platų skaitytojų ratą ir kad per tą reklamą galima tikėtis pritraukti pirkėjų ir t.t.

Kitas teigiamas, reiškinys — išplatinimo tinklo steigimas. Lietuvoje maži berniukai dirba laikraštininkais-platintojais. Tai yra ypatingai įdomus ir malonus reiškinys.

Kai jaunimui atsiranda galimybė platinti spaudą ir taip užsidirbti rankpinigių, jie išmoksta pagrindinę laisvosios rinkos pamoką ir, tuo pačiu netiesiogiai, bet labai pozityviai pamilsta spaudą.

Deja, tokio platinimo mes Vakaruose savo tarpe neišplėtėme. Esu įsitikinęs, kad dėl mūsų nesugebėjimo dinamiškiau platinti savo leidinius, mes praradome ne tik tų laikų skaitytojus ir, žinoma, leidėjai prarado pajamas, bet tuo pačiu, mūsų jaunimas neturėjo galimybės pamilti spaudą.

Kiek iš mūsų galėtume išvardinti jaunuolius, kurie šiandien dalina laikraščius? Kodėl tokių nepažįstame ar jų nėra? Gal dėl to, kad mes esame per turtingi? Nemanau.

Ne dėl turto stokos pačiuose geriausiuose amerikiečių miesteliuose, kur gyvena amerikiečiai vadai, intelektualai ir bendrai mąstantys žmonės, jų berniukai ir mergaitės nesibijo keltis 5 val. ryto ir per visus orus, gerus ir blogus, dalinti dienraščius už centus.

Man teko girdėti iš jaunų lietuvių tėvų, kad jiems yra svarbiau vaikų miegas ryte, geriau mokysis išsimiegoję, bus sveikesni. Žinoma, vėlyvas gulimas ir tėvų lankstumas TV programų sekime nekenkia tų vaikų moksluі ar sveikatai...

Prieš daug metų siūliau mūsų didžiausio lietuvių dienraščio administratoriui, už pusę pašto kainos išdalinti dienraštį mūsų pagrindinėse kolonijose. Garantavau ne tik išdalinimo tikslumą ir punktualumą, bet ir skaitytojų rato išplėtimą. Argumentavau, kad laiku gautas dienraštis pasidarys aktualesnis, negu po kelių dienų gautos "naujienos", kurias jau būdavome skaitę amerikiečių laikraščiuose prieš porą dienų.

Mūsų laikraščio administracija nenorėjo nei girdėti tų argumentų. Jie buvo pripratę prie senų metodų. Jie žinojo, kad galą su galu suves, išmaldaudami aukų iš visuomenės, iš palikimų — kuriuos dažnai galėdavo panaudoti ne laikraščių leidimui, o pačios organizacijos išlaikymui

Manyčiau, kad nemokėjimas platinti spaudos tiesiogiai atsiliepė į spaudos kokybę — laisvosios rinkos nesupratimą, gyvenant Amerikoje! Žinoma, daug kas iš tų pačių veikėjų dabar moko lietuvius kaip reikia prekiauti... pyksta, kai mūsų tautiečiai jų neklauso.

Džiugu, kad Lietuvoje pradeda platinti spaudą dinamiškiau. Užteks metinių prenumeratų kontrolės iš valdžios. Užteks kontroliuojamų kioskų, kurių savininkai aktyviai kontroliuoja krikščioniškos ir dešiniosios spaudos platinimą.

Partiečiai gali kontroliuoti radijo ir televizijos bangas. Jie tai daro efektingai, nuo pirmos dienos. Per savo KGB auklėtus propagandistus jie gali užmaskuoti valdžios darbelius. Jie gali bandyti kontroliuoti popieriaus kainas, bet nemanau, kad jau sugebėtų atstatyti cenzūrą.

Lietuvos spauda turi milžinišką pareigą prižiūrėti, kad valdžia sąžiningai tarnautų Lietuvos tautai. LDDP bandymai varžyti šią laisvę yra jų baimės ženklas... teisybės ir baimės prarasti balsuotojus.

Partiečiai turi atsiminti Maironio žodžius, kurie buvo parašyti kitais laikais, taikyti kitam priešui, bet manau, kad tinka ir šiandiena:

"Nebeužtvenksi upės bėgimo..."

Europos Bendrijos pagalba

Europos Bendrija paskyrė $73,3 milijono paramą Baltijos valstybėms.

Pasak oficialaus pareiškimo, ši pagalba per 2 metus bus suteikta Baltijos šalių transporto, energetikos ir sveikatos apsaugos sistemoms.

Didžiausia pagalbos dalis - $26,5 mln. - tenka Lietuvai: užsienio investicijoms skatinti, transportui bei energetikos sistemai modernizuoti, taip pat švietimui tobulinti.

Latvija gaus $18,9 mln. Jie bus panaudoti gamtosaugai, energetikai bei transportui, socialinei apsaugai, nedarbo augimui stabilizuoti.

Apie $12,4 mln. teks Estijai - bankininkystei ir finansų sferai tobulinti, sveikatos apsaugai.

— **Medininkų pilies** konservacija ir dalinis restauravimas pradėti pagal neseniai mirusio Stasio Mikulionio ir jo dukros Mildos projektą. Didžiausias darbas bus atstatyti pilies bokštą. Projekto autoriai yra Milda Mikulionytė ir Jonas Glemža. Bokšto aukštis — daugiau kaip 30 metrų. Lėšas šiems darbams renka užsienio lietuviai. Ypač tuo rūpinasi Lietuvių inžinierių architektų sąjunga.

Tėvą Placidą Barių, OFM,

dabartinį lietuvių pranciškonų provinciolą, sveikiname jo kunigystės 50-čio proga, linkėdami geros sveikatos ir Dangaus palaimos.

Brolio Vlado Bariaus šeima

Monroe, CT

Nuoširdžiai sveikiname lietuvių pranciškonų (Amerikoje ir Lietuvoje) provinciolą

Tėvą Placidą Barių, OFM,

švenčiantį kunigystės 50 metų sukaktį. Jam einant nelengvas pareigas, prie sveikinimų jungiame maldos ir darbo talką.

"Darbininko" Redakcija ir Administracija

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose.Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-9:30 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvė advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Pasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year $30.00. Single copy $1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Tyla neturi aido

Yra teigiančių, kad okupacijos metu Lietuvoje visi darę kompromisus ir bendradarbiavę su valdžia, kalbant filosofo ir politiko Romualdo Ozolo "Atgimime" pasakytais žodžiais apie "svetimus ir savus okupantus" ir kagėbistus, baigiant paprastais kolchozninkais, kurie gaminę valstybei maistą. Buvo tokie laikai, todėl arba visi kalti, arba nekalti.

Okupacijos laikotarpio kompromisų kaltės ir išteisinimo prielaidas pajudina Lietuvos žurnalistas Vytautas Katilius knygoje "Tyla neturi aido", išleistoje Vilniuje 1990. Talentingai žurnalistas parodo okupacinio laikotarpio tikroviškas situacijas, kuriose pasirodo S. Sniečkus, K. Preikšas, M. Šumauskas, G. Zimanas, S. Nėris, A. Venclova, A. Gudaitis-Guzevičius, R. Šarmaitis, taip pat kiti visuomenei mažiau žinomi asmenys. Iš tų situacijų įvairovės knygos autoriui iškyla klausimų, k. t. — Ar ne žmogus, o laikas diktuoja įstatymus, moralę, tiesą, tad žmogui palieka paklusti, nes jis bejėgis ką nors pakeisti? Ar žmonės, stoję prie valdžios vairo ir tuo prisiėmę atsakomybę už savo tautą, turi teisę baimintis dėl savo likimo? Ar sunkaus apsisprendimo metu žmogus turi alternatyvą: "nedalyvauti niekšybėje"? Ar smūgiai Bažnyčiai nebuvo bandymas atkirsti nuo kamieno tas šaknis, kurios maitino tautos savigarbą, papročius, moralines nuostatas, ar tai nebuvo mėginimas užmušti pačią Lietuvos valstybingumo idėją.

Įdomus Katiliaus minčių dėstymo būdas: jis klausimą dažniausia formuluoja po to, kai pavaizuota konkrečia situacija netiesioginį atsakymą, jau yra davęs. Pav., kai į Salomėją Nėrį didžiųjų vežimų metu 1941 m. šaukėsi artimas žmogus gelbėti į vagonus susodintus pačios Nėries giminaičius, ji "išblyško, pradėjo grąžyti rankas: "Viešpatie, ką aš padariau? Kuo bepadėsiu?" Ir čia knygos autorius pastebi: "Betgi S. Nėris raudojo tik kambaryje" (49 p.). Po to, įterpus dar porą epizodų, atsiranda ir klausimas be klaustuko: "Ir galbūt ne man spręsti ar moralu stengtis apsaugoti partiją, aukojant dalį tautos. Ar žmonės, stoję prie valdžios vairo ir tuo prisiėmę atsakomybę už savo tautą, turi teisę baimintis dėl savo likimo" (51-52 p.p.).

Kaip autorius žodžiais konkretizuotų savo atsakymus į cituotus klausimus, galima numatyti iš jo apibendrintos išvados: "Be abejo laikmetį bei aplinkybes iškeliant aukščiau žmogaus, galima paaiškinti didžiausias niekšybes, kruviniausius nusikaltimus" (69 p.).

Kankinamą tautą lyg mirties slėnį tada dengė tyla. Tuo pasirūpino sovietų saugumas. Ir Rainių miškelyje 1941-aisiais kankinamųjų klyksmą, kad neatsilieptų aidu, užgožė sovietų tankų motorų burzgesys.

Taip buvo dar net netolimoje praeityje. Dabar tylos prievarta sulaužyta ir nebebijoma kalbėti apie tautai padarytas nuoskaudas, nežiūrint kas jas būtų padarę, — ar "svetimi ar savi okupantai", ar kolaborantai. Vieni savanoriškai, kiti priversti. Tačiau tie, kurie nori išbaltinti postalininį okupacijos Lietuvoje laikotarpį, nors unisonu smerkia Staliną, bet tylą apie tą laiką bando pratęsti kitais būdais, mat prievarta jau nebeveikia. Ryškiausias naujosis taktikos pavyz-

(nukelta į 7 psl.)

—— SEMINARAS KGB-STAMS ——

Nuo redakcijos: Lietuvos savaitraščio "Naujasis Dienovidis" Nr. 35 (1993 m. rugsėjo 13 d.) 14-15 puslapiuose pradėtas spausdinti unikalus ir slaptas dokumentas - KGB 5-ojo skyriaus viršininko E. Baltino pranešimas, skaitytas 1986 m. seminare KGB darbuotojams. "Darbininko" redakcija supranta, kad faktai išdėstyti šiame pranešime sudomins laikraščio skaitytojus, todėl pradedame spausdinti dokumento tekstą nesutrumpindami.

Keista padėtis susiklostė Lietuvoje — trispalvę turime, o aukščiausiose valdžios ešelonuose — kovotojai su "ideologine diversija". Jeigu taip yra, tai labai svarbu žinoti, kaip buvo tada, kai apie nepriklausomybę dar net nesvajojom. Labai greitai viską pamiršome, kai ko nežinojome, o gal ir nenorėjome žinoti. Galbūt dėl to patekome į puikiai KGB ir GRU paspęstus spąstus.

Tačiau tai tik rodo, kad buvo praleista proga sakyti tiesą iki galo, nevengiant skaudžių ir nemalonių niuansų.

KGB 5-ojo skyriaus viršininko E. Baltino pranešime, skaitytame 1986 m. per seminarą KGB darbuotojams, nerasite agentų pavardžių, tačiau jame atskleidžiama KGB darbo metodika "perestroikos" sąlygomis. Žinoma, keičiantis sąlygoms, keitėsi ir taktika, tačiau kai kurių senų metodų naudojimą galime pastebėti ir dabar.

Turime pagaliau atskirti, kas yra kas. Tikime, kad ši publikacija ta prasme bus naudinga.

Dalia Kuodytė

Nūdienos Lietuvos TSR KGB kovos su ideologine diversija aktualios problemos

Draugai! Mūsų seminaras vyksta tokiu metu, kai visi mes gyvename XXVII suvažiavimo įspūdžiais. Jo metu išsakytos mintys tiesiogiai liečia KGB ir kiekvieną iš mūsų. Politiniame suvažiavimo pranešime buvo pasakyta, kad būtina, viena vertus, tobulinti ir atnaujinti politinių ir ideologinių institucijų darbo metodus ir formas, ryžtingai nugalėti inerciją ir konservatyvizmą, kita vertus, ryžtingai kovoti su imperializmo ideologine diversija, prieš bet kokias nacionalizmo ir klerikalizmo apraiškas. Tai verčia naujomis priemonėmis, su dviguba energija kūrybiškai pulti idėjinį priešą, kuris stengiasi įpiršti tarybinei visuomenei svetimą ideologiją ir galų gale sunaikinti socialistinę santvarką...

Vakaruose priskaičiuojama apie dvidešimt milijonų išeivių iš socialistinių šalių, tarp jų — vienas milijonas laikančių save lietuviais. Pagrindinė jų masė — 832 tūkstančiai gyvena JAV. Žinoma nedaugelis iš jų užsiima priešiškomis akciomis prieš Lietuvos TSR.

Kaip ir anksčiau, pagrindinį vaidmenį atlieka reakcinga JAV lietuvių emigracija ir jos antitarybinės organizacijos — VLIK'as, ALT'as, PLB, BALFas, PLJS, Santara - Šviesa, Pabaltijo emigrantų susivienijimai ("Pabaltijo laisvės lyga", "BATUN" ir kt.), taip pat reakcingos radijo stotys "Laisvoji Europa", "Vatikanas", "Amerikos balsas".

Kadangi JAV vedamas antitarybinis kursas sutampa su reakcinių lietuvių emigrantų organizacijų veikla, pastarieji yra plačiai palaikomi vyriausybiniuose sluoksniuose. 1984 m. spalio 5 d. JAV Kongresas priėmė rezoliuciją Nr. 655, pagal kurią Vasario 16-oji prezidento dekretu buvo oficialiai paskelbta "Lietuvos nepriklausomybės diena". Nuo to laiko jau antri metai Vasario 16-ąją antitarybines kalbas pasako Reiganas ir kai kurie senatoriai, platinama prezidento proklamacija, kurią praeitais metais buvo bandoma atsiųsti pas mus. Pravedama daugybė antitarybinių akcijų, kurių pagrindinis dirigentas — JAV spectarnybos. JAV administracija koordinuoja ir vadovauja lietuvių emigracijos veiklai per Liną Kojelį, prezidento patarėją etninių mažumų klausimais.

L. Kojelio iniciatyva kovo 22 d. kasmetinėje "Pabaltijo laisvės lygos" konferencijoje Los Angeles pagrindinį pranešimą turi padaryti Vernonas Uolsteris, nuolatinis JAV atstovas prie SNO. Po to turi įvykti kai kurių Pabaltijo antitarybinių organizacijų vadovų pasitarimas. Paskutiniu šios akcijos etapu, organizatorių sumanymu, turi būti "Pabaltijo klausimo" iškėlimas SNO. Kaip matome, antitarybinės akcijos, panaudojant reakcinę išeiviją, tampa sudėtine JAV valstybinės politikos dalimi...

Tačiau pastaruoju metu, rekomenduojant JAV spectarnyboms, emigracijos vadai stengiasi perkelti priešišką veiklą į respubliką.

Buvo užfiksuotas atvykimas į respubliką aktyvių Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos funkcionierių (Razma, Juodvalkis, Komaktienė, Juodelis, Ivinskis, Kisielius, Plioplytė ir kt.), kurie mėgino vežti į respubliką ir platinti emigracinę literatūrą, stengėsi užmegzti ryšius su nacionalistiškai nusiteikusiais asmenimis ir reakcingais kunigais ir gauti iš jų negatyvios informacijos. Respublikos KGB tik praeitais metas užfiksavo 37 emisarus ir asmenis, kurių veiklą galima vertinti kaip emisarų. Tarp turistų, atvykusių į Lietuvą 1985 m., buvo 21 kunigas, 10 vienuolių, 35 sektantai.

(Bus daugiau)

Lietuvių delegacija Pasaulio jaunimo dienose — susitikimo su Šv. Tėvu Denver, CO, 1993 m. liepos 9-15 dienomis. Viduryje vysk. Paulius Baltakis, OFM.

DARIUS IR GIRĖNAS

JŲ SKRYDŽIO 60 METŲ SUKAKTĮ PRISIMENANT

14

PAULIUS JURKUS

Apsivedęs vėl turi rašyti raportą ir pranešti, kad tada ir tada, ten ir ten jis susituokė su tokia mergina.

Darius nepadarė nieko: neprašė leidimo susituokti, nepranešė, kad jis vedė. Tik po metų viršininkai sužinojo, kad jis vedęs!

Koks tai nepaklusnumas, kariškos drausmės paniekinimas! Vėl naujas reportas, vėl didžiausias skundas prieš Darių.

Lietuvos aviacija tuo metu ugdė naujus konstruktorius. Visgi aviacija vystėsi pamažu. Lėktuvai dar buvo nedideli, lengvi. Tuo metu jau Antanas Gustaitis parodė savo retus sugebėjimus konstruoti lėktuvus. Jis buvo parinktas vykti į Paryžių ir ten pagilinti savo aviacijos žinias.

1925 m. štabas parinko leitenantą Darių vykti į Londoną, į aviacijos aukštąją mokyklą. Darius juk kalba angliškai, galės lengvai išsimokslinti. Be to, jis geras lakūnas — Lietuvos aviacijai bus labai reikalingas.

Bet šį planą sunaikino aviacijos viršininkas, pradėjęs didelį karą prieš leitenantą Darių. Viršininkas rašė raportus, puolė Darių, kad jis nedrausmingas, be leidimo apsivedęs, dar su futbolo komanda persirengęs nuvažiavo į Latviją ir ten žaidė. Už nedrausmingumą reikalavo net pašalinti iš kariuomenės.

Darius su tokiu entuziazmu važiavo į Lietuvą, kad įstotų į jos kariuomenę. Dabar jis gynėsi, rašė priešingus raportus. Aviacijos viršininkas rašė dar sodresnius kaltinimus. Byla atsidūrė pas vyriausią kariuomenės vadą. Tas palaikė viršininko poziciją, nes visus reikėjo pamokyti drausmės. Darių nubaudė 30 parų daboklės. Darius labai pergyveno.

Draugus gi pažinsi nelaimėje. Aviacijos karininkai pasipriešino tokiam sprendimui ir jie reagavo savitu būdu. Daboklėje uždarytą savo draugą leitenantą Darių jie lankė tris kartus per dieną: rytmetį, vidurdienį ir vakare. Lakūnai visi turėjo motociklus. Tai visi šokdavo ant motociklų ir vilkstine išvažiuodavo lankyti Dariaus. Ne šiaip išvažiuodavo. Jie pasukdavo pro kariuomenės štabą, kur sėdi vyriausias kariuomenės vadas. Pravažiuodami sukeldavo didžiausią triukšmą: birbino signalus, kaukino motorus!

Štabas tuoj pastebėjo, kad kažkas dedasi negerai, jei lakūnai taip triukšmauja. Kariuomenės vado įsakymu Darius po penkių dienų buvo paleistas ir grąžintas į eskadrilę, draugų sutiktas su šampanu.

Byla buvo atsidūrusi net kariuomenės teisme, kad Darių už nepaklusnumą pašalintų iš kariuomenės. Iš kariuomenės jo niekas nepašalino, nes jis buvo gerbiamas ir puikus lakūnas, bet Dariui tai paliko gana didelį kartėlį.

Į Angliją Darius nebeišvyko, o tas statuto specialistas aviacijos viršininkas 1927 m. buvo atleistas iš pareigų. Aviacijai ugdyti ir jai vadovauti stojo lietuviai karininkai. Jų garsiausias buvo generolas Antanas Gustaitis, sušaudytas už tai, kad neišdavė Lietuvos ir nepasidavė sovietų prievartai jiem tarnauti.

Darius vyksta Amerikon

Dariaus šeima ir draugai gyveno Chicagoje. Su jais lakūnas palaikė glaudžius ryšius, nuolat rašė laiškus. Bet vieną kartą reikėjo aplankyti namiškius. 1927 m. kovo 6 d. jis įteikė prašymą, kad jį išleistų metams neapmokamų atostogų. Štabas 1927 m. gegužės 4 d. prašymą patenkino. Aviacijos karininkai surengė šaunias išleistuves.

Kaip įprasta, prie šampano taurių palinkėjo Dariui sėkmingai perplaukti Atlantą ir greitai grįžti. Darius atsakė, kad jis grįšiąs lėktuvu.

Draugai vargiai tikėjo, ką jis sakė. Manė jie, kad tai tik žodžių žaidimas. Bičiuliai išlydėjo Darių į Kauno geležinkelio stotį, iš kur tas traukiniu išdundėjo į Paryžių.

Paryžiuje susitiko bičiulį Antaną Gustaitį, kuris čia buvo atvykęs studijuoti aviacijos mokslų.

Paryžiuje Darius pergyveno didžiausią aviacijos istorijos įvykį: amerikietis lakūnas Charles Lindberg 1927 m. gegužės 21 d. lėktuvu nusileido Paryžiuje, labai tiksliai atskridęs iš New Yorko.

Toks mažas lėktuvas nugalėjo tokį didelį Atlantą. Nugalėjo dėl to, kad lėktuvo motoras buvo galingas ir kad lakūnas buvo drąsus.

Lietuvos Sporto Lygos valdyba: viduryje pirmininkas Stepas Darius.

Darius buvo tikrai geras lakūnas. Ir kodėl jam neperskristi Atlanto? Reikia tik lėktuvo, stipraus motoro, ir jis atliks tą žygį — nuskris toliau nei Lindbergas, nuskris iš New Yorko į Lietuvą, į Kauną. Reikia išgarsinti Jaunąją Lietuvą, kuri ir gali būti įrašyta į pasaulio aviacijos pasiekimų istoriją. Reikalinga tik sparnuota mašina, o ją suras Chicagoje!

Kai tūkstantinė minia džiūgavo, o policija turėjo saugoti lakūną ir lėktuvą, kad jų nepažeistų, Darius mintyse jau skrido per Atlantą — iš New Yorko pasieks Kauną, jo gerai pažįstamą aerodromą.

Darius Amerikoje perka lėktuvą

Stepas Darius penktą kartą laivu perplaukė Atlantą ir atvyko pas savo namiškius į Chicagą. Tai visiems buvo tikra džiaugsmo šventė. Buvę jo draugai, kurie tarnavo Amerikos kariuomenėje, suplanavo surengti pagerbimą kapitonui Dariui ir leitenantui Zemkui, kurie abu tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Į pagerbimo pokylį buvo pakvietę ir konsulą Povilą Žedeikį, bet pokylis neįvyko, nes "Naujienos" (tada ėjęs dienraštis), abu karininkus išplūdo ir pavadino "fašistais". Idealistui Dariui tikrai tai buvo skaudu.

(Bus daugiau)

Aplink pasaulį

❒ Rusijos Prezidentas B. Jelcin rugsėjo 25 d. konfidencialiai pasakė, kad jo kietosios linijos oponentai "kvėpuoja labai sunkiai" ir greitai turės palikti Rusijos Baltuosius Rūmus, kur jie išbuvo penkias dienas. "Tai yra farsas",- pasakė Jelcin per TV interviu. Ruslan Chasbulatov, kuris vadovauja apie 100 kietosios linijos parlamentarų, spaudos konferencijoje pasakė, kad jo gyvenimas pastato viduje pasidarė labai sunkus ir kad parlamentarai gali "persikraustyti į kitą Rusijos miestą". Tuo tarpu, laukimo žaidimas tebevyksta ir Jelcin, kuris turi armijos, policijos ir visuomenės paramą, tebelaikė spaudimą. Rusijos Baltuosiuose rūmuose buvo atjungta elektra ir telefonai, parlamentarams buvo pažadėta, kad tie, kurie pasiduos taikiai, nebus patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Rutckoj, Rusijos viceprezidentas, kurį nuo pareigų nušalino Jelcin, vaikščiojo prie Parlamento su megafonu ir skelbė, kad jis tampa Rusijos prezidentu, o Jelcin veiksmai yra antikonstituciniai.

❒ Trys JAV kareiviai rugsėjo 25 d. buvo užmušti Somalyje, kai į JAV malūnsparnį buvo paleista granata. Tai pirmas malūnsparnio pašovimas per JT 10 mėnesių operaciją Somalyje. Malūnsparnio pilotui ir jo padėjėjui pavyko išsigelbėti, jie buvo tik lengvai sužeisti. Per praėjusius penkis mėnesius Somalyje žuvo 50 JT pajėgų kareivių.

❒ Armėnijos ir Azerbaidžano prezidentai pirmą kartą susitiko rugsėjo 25 d., kad aptartų Nagorno-Karabach karinį konfliktą, nuo kurio pradžios 1988 m. jau žuvo 15,000 žmonių. Jokių susitarimų per susitikimą nebuvo pasiekta, bet abu lyderiai sako, kad esą patenkinti.

❒ Paskutinis Rusijos kareivis rugsėjo 18 d. paliko Lenkiją. Lenkijos pulkininkas Hieronim Cichon pasakė, kad Rusija yra įsiskolinusi $7,2 milijono už nuomą ir paslaugas. Taip pat yra neišspręstas Rusijos mokėjimų už padarytą žalą gamtai klausimas. Pasak Lenkijos oficialius atstovus, žala siekia $2,07 milijardo.

❒ Įvykusius rinkimus į Lenkijos Seimą laimėjo Kairiųjų demokratų sąjunga (buvusieji komunistai) - ji gavo 20,6% balsų ir turės 171 mandatą iš 460. Antroje vietoje - Lenkijos valstiečių sąjunga - 129 mandatai, trečioje - Demokratų sąjunga - 69, ketvirtoje - Darbo unija - 45, penktoje - Nepriklausomos Lenkijos konfederacija - 22, nepartinių blokas reformoms remti (įkurtas prezidento Walęsos)- 21, kitos partijos - 3. Rinkimuose iš 28 mln. lenkų dalyvavo tik 51%.

❒ Nacionalinė pažangos partija - taip vadinsis Estijos politinis susivienijimas. Partijos branduolį sudarys valdančiosios Estijos nacionalinės nepriklausomybės partijos nariai, kuriems vadovauja šios partijos frakcijos Valstybės Susirinkime pirmininkas Antsas Ermas. Išplatintame 22 iniciatyvinės grupės narių pareiškime pažymima, kad valdančioji koalicija nevykdo prieš rinkimus duotų pažadų, o jos politika - "vien nuolaidos ir susitarimai su kitomis partijomis". Partijos tikslas - "atkurti ir plėtoti nacionalinę Estijos valstybę". Stebėtojų nuomone, valdančiosios partijos skilimo priežastis - kai kurių Estijos nacionalinės nepriklausomybės partijos deputatų sprendimas atiduoti partijai priklausantį gynybos ministro postą "Isamaa" blokui.

❒ Baltarusijos pasieniečiai nuolat sulaiko kontrabandininkus, ir baltarusius, ir lietuvius, kurie mėgina neteisėtai išvežti maisto produktus. Sulaikytas vairuotojas, vežęs 64 tūkst kiaušinių. O du kauniečiai mėgino išvežti 200 kilogramų voveraičių.

❒ Maskvoje rugsėjo 20 d. įvyko "SSSR tautų kongresas". Jo dalyvių tikslas - atkurti Sovietų Sąjungą. Šiai idėjai pritarė apie 15 radikaliausių partijų ir visuomeninių judėjimų, sušaukusių savo konferenciją Kryme, kurie pasiuntė savo delegatus į Maskvą.

❒ Estijos premjeras Mart Laar pranešė valstybės susirinkimui, kad šalis pirko Izraelyje ginklų už $49 milijonus. Ginklai bus pristatyti per 8 metus. Pirkinys Izraelyje buvo pigesnis negu kurioje nors kitoje šalyje.

— Lietuvos pramonininkų pareiškime, be kita ko, sakoma: "Iki šiol Lietuvos banko vykdoma dirbtinai aukšto lito kurso palaikymo politika padarė didžiulius nuostolius šalies pramonei, susilpnino padėtį rinkoje, neleido didžiajai pramonės daliai gauti planuotas pajamas, laiku atsiskaityti su partneriais, laiku išmokėti atlyginimus dirbantiems. Didžiausiu ūkio stabilizavimo stabdžiu ir toliau lieka sutrikusi finansų-kredito sistema, neišvengiamai vedanti į šalies ūkio apmirimą su nesuskaitomomis politinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis pasekmėmis".

— Vilniaus Technikos universiteto Aviacijos institutas pradėjo pirmuosius mokslo metus. Institutas rengia oreivių pilotavimo ir skrydžių valdymo specialistus. Iki šiol aukštąjį šių profesijų išsilavinimą buvo galima įgyti tik užsienio šalyse.

Popiežius Jonas Paulius II su palyda lanko Sausio 13-osios aukų kapus Antakalnio kapinėse, Vilniuje, rugsėjo 5 d. Gedimino Svitojaus nuotrauka

NUO PAMATŲ STATYTI ATEITĮ

(atkelta iš 1 psl.)

džiaugsmo kelią.

Tad su pasitikėjimu žvelkite į priekį! Jau baigėsi ilgi pagrindinių žmogaus laisvių suvaržymo metai. Dabar Jūsų šalis, nors ir be vargo, žengia į ramesnę ateitį. Kur viešpatavo patvaldystė, nūnai atsiveria vartai į atsakomybę, laisvę; kur vyravo nepasitikėjimas artimu, bręsta supratimas ir pakantumas; kur buvo stengiamasi materializmu nuslopinti tikėjimą, vėl religijai atsiveria laisvė, kuri ne vien tik skatina pagarbą Dievui, bet taip pat ir žmogui".

Toliau Šv. Tėvas kalbėjo:

"Veltui ieško laimės tie, kurie paiso vien tiktai savęs ir klausosi klaidingų pranašų balso, eina vartojiškumo ir pašlijusios dorovės keliu, egoizmą laiko gyvenimo būdu, abejingi religijai".

Popiežius atskleidė jaunimo reikšmę ir jo uždavinį:

"Visais laikais jaunimas yra vilties, ateities, veržlumo, jėgos, ieškojimų, lavinimosi troškulio matas. Lietuvoje, taip pat ir kitose šalyse, kurios taip ilgai buvo pasmerktos tam pačiam ateizmo utopijos ir neseniai pasibaigusiam nužmoginimo išbandymui, žodis "jaunimas" primena ypatingą atsakomybę. Tavęs, Lietuvos jaunime, laukia sunkus, bet garbingas uždavinys, - ne nuo langų, bet nuo pamatų pastatyti savo krašto ateitį".

Pabaigai Šv. Tėvas tarė:

"Tokių didžiulių ir įpareigojančių gyvenimo uždavinių akistatoje tesustiprina jus mano nuoširdžiausias padrąsinimas ir kasdieninė malda. Telaimina ir telydi Jus Dievas, telaimina ir telydi visą Lietuvos jaunimą!"

Po savo kalbos Popiežius pakvietė visus visuotinei maldai. Po jos buvo giedamas "Jėzus", atnešamos simbolinės jaunimo dovanos Šv. Tėvui. Susitikimą Popiežius baigė, palaimindamas visus susirinkusius. Paskui jis nulipo nuo pakylos ir ėjo prie jaunųjų, negalinčių vaikščioti ligonių, ėjo į jaunimą, spausdamas rankas, glausdamas prie širdies, laimindamas.

Taip baigėsi Šv. Tėvo trečioji apsilankymo Lietuvoje diena. Savo meilės, tikėjimo žodžiais Popiežiaus kalbos Kaune buvo panašios į jau girdėtas Vilniuje. Tačiau savo temomis - visai naujos. Ypatingai jautri ir tėviškai šilta kalba, skirta jaunimui. Ji sustiprino tikėjimą tikinčiojo jaunimo širdyse, suteikė dvasinio peno abejojantiems. Tikėkime, kad Popiežiaus atvira, drąsinanti kalba ir laiminantis žodis padėjo tą tvirtą pamatą Lietuvos jaunimo širdyse, nuo kurio bus pradėta kurti naujos, demokratinės Lietuvos ateitis.

A. J.

DIRECT FLIGHTS RIGA LATVIA

Pigios Kelionės į Baltijos Kraštus

$340 nuo

Kelionė į vieną pusę perkant ten ir atgal

Kelionė į vieną pusę perkant ten ir atgal. Bilietus reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. $16 išvykimo mokestis. Muito ir imigracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat, bilietą perkant, reikia sumokėti $10 apsaugai, $3 patarnavimams, ir $1.45 agrikultūrai.

TAUPYK LAIKĄ . . . Su vieninteliu tiesioginiu skrydžiu nuo New Yorko Kennedy Airport iki Rigos Latvijoj. American Trans Air yra greičiausias kelias į Baltijos kraštus.

TAUPYK PINIGUS . . . Palygink ir taupyk su American Trans Air. Todėl kad Jūs nusipelnėt gerą patarnavimą, ir pigiausią kainą!

TAUPYK NEPATOGUMUS . . . Su American Trans Air patarnavimais į Baltijos kraštus nėra jokio rūpesčio ar suspėsit į sekantį lėktuvą nes čia yra tiesioginis skrydis. NĖRA persėdimų. NĖRA laiko gaišimo. NĖRA bėdų!

Riga, Latvija	Skrydžio kaina
Spalio 1 iki spalio 31	US $405
Lapkričio 1 iki gruodžio 31	US $340

Ar Jūs skrendat darbo reikalais, ar pasimatyti su artimaisiais, Jūs norit ten nukeliauti ko greičiau. Nenorit persėsti, ar išleisti daug pinigų. American Trans Air's Tiesioginė Kelionė iš New Yorko iki Baltijos kraštų yra patogi, pigi ir paprasta. Argi ne taip Jūs visada ir norėjot keliauti? Paskambinkit American Trans Air arba savo Kelionių Agentui šiandien!

AMERICAN TRANS AIR

Užtikrinti keliones skambinkite 1-800-382-5892
arba savo kelionių agentui.

Lietuviai esame visi - Lietuvių Fonde ar esi?

3001 W. 59th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471 - 3900

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1993 m. liepos mėn.

2 x $50 X, $300; X, $300.

3 x $100 Rukštelė Balys atm.: Rukštelių šeima $80, Anužis Ignas ir Donna $20, $300; Tomaras Harry ir Sonė, $600; Vainauskas Adolfas ir Janina, $500.

1 x $110 Vaičekauskas Povilas ir Lorraine, $110.

1 x $500 Jonynienė Irena D.: įm. Griežė-Jurgelevičius Stasys, $500.

1 x $1,000 Klimavičiūtė-Valienė Ona atm.: Valys Vytautas, $1,220.

1 x 19,520.32 Tijūnas Jonas, testamentinis palikimas, $20,635.32.

Iš viso $21,530.32.

1993 m. rugpjūčio mėn.

1 x $5 Karaška Stasys, $115.

1 x $10 Bitleris P. atm. įn., $10.

2 x $50 Bublytė Gaja, $50; Šiurkus Antanas R. atm. įn.: įm. 3 asm., $50.

1 x 54 Šaulys prel. Kazimieras atm. įn.,: Šaulys Antanas, $2,980.

1 x 60 Strasdas Zigmas ir Marta, $200.

1 x 84 Bulika Juozas ir Lisa, $500.

13 x $100 Barauskas Kazimieras (miręs) ir Ona, $400; Čižikas Balys atm. įn.: Čižikaitė Bronė, $3,100; Girvilas Kleopas, testamentinis palikimas, $140,832.90; Išganaitis Vladas atm.: Baras Stasys $50; Siliūnas Bronius $50; $1,100; Karoblis Teofilis ir Teodora atm. įn.: Karoblis dr. Vytautas, $2,100; Kisieliūtė Žara Pranciška Stefa: įm. Dočkus Kostas, $100; Liaugaudas Pranas atm. įn.: Liaugaudienė Eugenija, $900; Markelis Adolfas atm.: Markelienė Aldona, $1,060; Narutis Aras Petras: įm. Dočkus Kostas, $100; Paulionis Vitas Bernardas atm. įn.: 1-mų mirties metinių proga įm. Paulionis Veronica, $410; Šulaitis Alfonsas atm.: Šulaitienė Anelė, $1,000; X, $2,655; Vileita Povilas ir Jadvyga, $560.

2 x 150 Bobelis Antanas ir Danutė, $500; Dailidienė Lieponytė Birutė atm. įn.: Germanienė Eglė $50, Lieponienė J. $50, Tumasonis Rimas $50, $150.

1 x $175 Adamonienė Pranė atm. įn.: Sulskienė Donna, $550.

1 x $200 X, $1500.

2 x $500 Sulskis Benius C. atm. įn.: Sulskienė Donna, $500; Waicekowski Leon S. atm. įn.: Minelga Antanas ir Aldona, $500.

1 x $1,000 Banys Adomas testamentinis palikimas, $1,200.

1 x 17,959.30 Ramonas-Ramanauskas Juozas testamentinis palikimas, $24,444.46.

Iš viso $22,247.30.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1993.VIII.31, $6,406,790 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,588.611 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 2,318,900 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION."

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvybę.

Skausmo valandoje pareikškite Darbininko laikraštyje užuojautą savo liūdintiems draugams ir pažįstamiems.

ATVIRAS LAIŠKAS REDAKCIJAI

15-9-1993

Didžiai Gerbiamas Redaktoriau,

"A. J." kritiką beliečiant A. Eidintą Jam pasiunčiau į Vilnių. Štai ir Dr. Eidinto atsakymas, cituoju:

"Mano gyvenimas dabar pasidarė labai sunkus. Amerikos valdžia jau sutiko mane priimti kaip Lietuvos atstovą... tačiau mūsų radikalai dabar verčia ant manęs krūvas paplavų ir nori parodyti didžiausiu komunistu ir KGBistu. Kaip kitaip tu sunaikinsi kandidatą?

... žmonės tikrai nežino, kaip sovietų laikais buvo prievartaujami istorikai, kaip cenzūravo jų darbus ir turėjome rašyti taip, kad išspausdintų. Dabar traukia senus rašinius, išima sovietinius šablonus ir aiškina, kad jis taip kalbės ir Lietuvos vardu. Sugalvok tu man!

Prieš Lietuvos valstybę nesu dirbęs nei sekundės ir nedirbsiu, tas taip pat, atrodo, visiems aišku, bet vis tiek - duotas įsakymas kažkieno mane sunaikinti ir darbas dirbamas. Štai kokia politika vyksta!... Sako, kad ir šuo kariamas pripranta, gal priprasiu ir aš..."

Šv. Tėvas neseniai mums pasakė,

"mūsų akimis, negali būti nei laimėtojų, nei pralaimėjusių, bet geriau vyrai ir moterys, kuriems reikalinga pagalba, kad klaidos būtų paliktos praeity - asmenys, kuriems reikia padėti jų pastangose atsigauti nuo jėgos, žiaurumo ir žmogaus teisių pažeidimų poveikių, tame tarpe ir psichologinių."

"A. J." turėjo savo progą. Kaip Kun. Kazimieras Prapuolenis sakydavo, "AUDIATUR ET ALTERA PARS!"

Su pagarba,

Prof. Dr. Tomas Vizbaras-Michalskis, Ph. D.

P. S. Įdedu Dr. Eidinto darbų sąrašą.

Redakcijos past. Laiško kalba netaisyta.

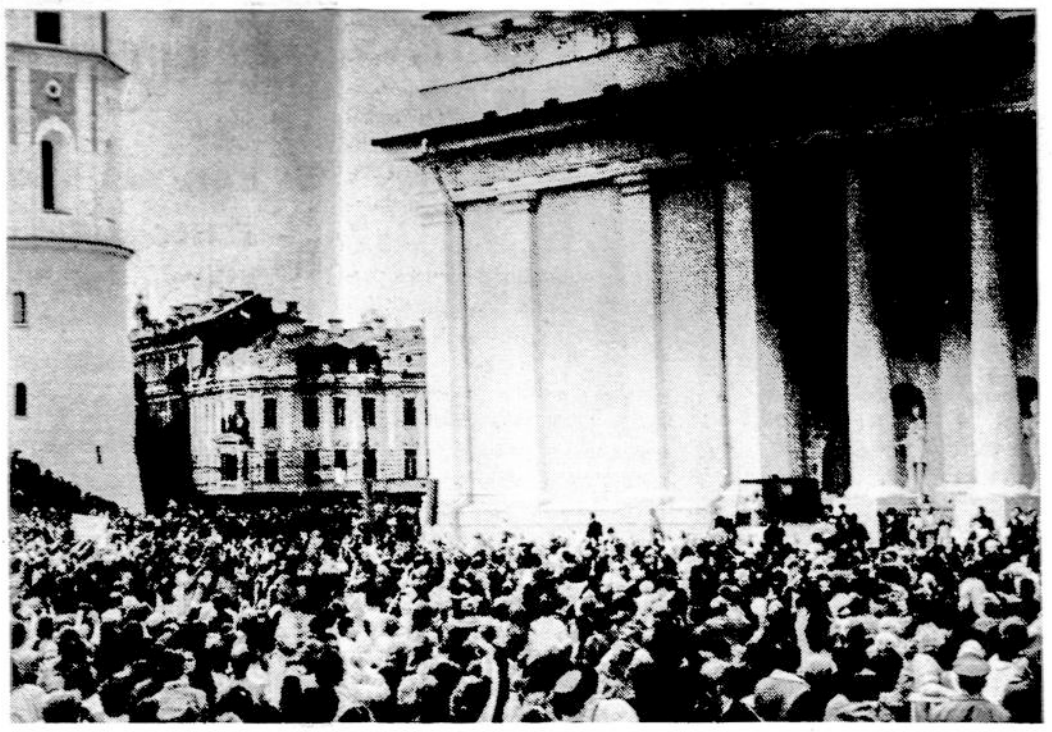

Vilniuje, Katedros aikštėje, minia laukia išeinančio popiežiaus Jono Pauliaus II. Dešinėje prie katedros popamobilis. V. Ščiavinsko nuotrauka

LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS NEW YORKE IRGI PASISAKO

Gerbiamiems "Darbininko" Redaktoriams

Auditur et altera pars

Š. m. rugsėjo mėn. 15 d. "Darbininko" laikraštyje Lietuvos ambasadorius Jungtinėms Tautoms A. Simutis paskelbė didoką straipsnį patalpų Misijai ir Generaliniam konsulatui įsigijimo klausimu. Nemanau, kad Lietuvos diplomatams pats geriausias būdas yra spręsti tarpusavio reikalus per laikraščius, tačiau ambasadoriaus A. Simučio straipsnyje dalykai nušviečiami tokiu būdu, kad man norom nenorom tenka kai ką paaiškinti.

Visų pirma, ambasadorius A. Simutis, švelniai tariant, prasilenkia su teisybe, tvirtindamas, kad "nei jis, nei bet kuris iš Misijos darbuotojų niekad nėra pareiškęs noro apsigyventi Misijos patalpose". Š. m. balandžio mėn. 27 d., rašydamas savo nuomonę apie pastatą Nr. 420 5-je Avenue, Misijos patarėjas A. Gureckas nurodė kaip didžiausią patalpų trūkumą tai, kad ten negalima įrengti buto ambasadoriui. To rašto kopiją turiu ir, esant reikalui, galėčiau redakciją su ja supažindinti. Dar daugiau, kalbėdamas su iš Vilniaus atvykusios URM komisijos nariais, patarėjas p. Gureckas prasitarė, kad jis pats nori turėti butą Misijos patalpose.

Ambasadorius A. Simutis visiškai be reikalo kalba apie skirtingą Misijos ir Generalinio konsulato diplomatinį imunitetą. Imunitetas, kaip jis yra apibūdinamas 1963 m. Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių 28-33 ir 43 straipsniuose ir šios konvencijos papildomoje redakcijoje, praktiškai beveik niekuo nesiskiria nuo Misijos imuniteto. Ir tai neturi jokios reikšmės patalpų klausime.

110 (!) įvairių šalių Misijų prie JT užima dalį aukšto arba visą aukštą dangoraižiuose įvairiose Manhattan vietose, o 40-ties šalių Misijos užima patalpas po vienu stogu, dauguma iš jų kaip tik ir dalinasi vieną ar du aukštus daugiaaukščiuose pastatuose (tarp jų Didžioji Britanija, Švedija, Norvegija, Islandija, Filipinai, Turkija ir daugybė kitų šalių, žymiai turtingesnių už Lietuvą).

Ambasadorius A. Simutis rašo, kad už patalpų išlaikymą 27-ių aukštų dangoraižyje dar reikėtų mokėti kelis tūkstančius dolerių kas mėnesį. Tačiau jis užmiršo paminėti, kad atskiro namo ("town house") išlaikymas kainuotų beveik dvigubai brangiau.

Taip pat labai nemaloniai nuteikia aiškiai matomas ambasadoriaus A. Simučio ir Misijos bendradarbių nenoras turėti įstaigą šalia generalinio konsulato. Tiek daug kalbama apie išeivijos bendradarbiavimą su Lietuva, o dvi lietuviškos įstaigos negali išsitekti po vienu stogu.

Dar norėčiau atkreipti dėmesį į tą aplinkybę, kad aš tiktai pasiūliau pastatą Nr. 420 5-je Avenue. Tai buvo ne vienintelis mano pasiūlymas, o sprendimą priėmė Užsienio reikalų ministras, remdamasis specialiai tuo klausimu į Niujorką siųstos URM komisijos rekomendacijomis. Tarp kitko, kodėl Misijos darbuotojai, turėdami tiek daug laiko, nesugebėjo surasti pastato, kuris tiktų abiems įstaigoms, o tiktai prieš pat komisijai atvykstant, greitosiomis surado ir pasiūlė keletą per brangių ar kitais atžvilgiais netinkamų pastatų?

URM komisija minėtą pastatą pasirinko todėl, kad jis yra reprezentacinėje miesto dalyje, pats pastatas gražus, labai gerai saugojamas (kas ypač svarbu Niujorke), neseniai pastatytas (todėl negali būti jokių problemų su asbestu, netobula priešgaisrinės apsaugos sistema ir pan.), tiek Misija, tiek Generalinis konsulatas ten turės pakankamai vietos (tą pripažįsta jau

(nukelta į 6 psl.)

ISTORIJĄ GALIMA "PERRAŠYTI" AR UŽMIRŠTI, BET TIESA IŠLIKS, KOKIA JI BUVO...

Malonu skaityti dr. A. Eidinto atsakymą. Pasirodo, kad jo "gyvenimas dabar pasidarė labai sunkus", kai, subyrėjus geležinei imperijos sienai, Vakarus pasiekia informacija apie Lietuvą, o komunistinę "tiesą" (pasak Eidinto, sovietinius šablonus) pakeitė galimybė laisvai diskutuoti ir turėti savo nuomonę.

Niekas nevadino gerb. istoriko "KGBistu", tik "mūsų radikalai", esantys Lietuvoje, sužinoję apie "kandidato" (o gal tik statytinio) asmenį, pradėjo piketuoti prie JAV ambasados Vilniuje. Tie radikalai, žinoma, turėjo progą studijuoti (aišku, prievarta) dr. Eidinto "senus rašinius". O Lietuvos istoriją (pasaulio taip pat) daugumai Lietuvos žmonių teko pažinti tik iš jų.

Lietuva dabar - valstybė su besivystančia demokratija. Prie to prisidėjo ne tik Solženycinas, Sacharovas ir "Vakarų balsai". Svarbų vaidmenį atliko jaunieji Lietuvos istorikai pirmuose Sąjūdžio mitinguose ir spaudoje pažėrę tiesos trupinių tiek metų mulkintiems žmonėms. Kiti istorikai tuo metu, aišku, laukė, kuris "istorijos pažinimo metodas" nugalės. Dabar jie nugalėtojų pusėje ir "prieš Lietuvos valstybę nėra dirbę nė sekundės", o rašė "taip, kad išspausdintų" ir dėl to neatgailauja. Gal tada reikėjo imtis cenzūros atžvilgiu lengvesnių temų, kaip pvz.: "Žemaičių kovos prieš kryžiuočius", o ne vaikščioti "A. Smetonos veiklos pėdsakais". Žinoma, galima šiandieną nebeprisiminti tiesos, kad 1988 m. rugsėjyje cenzūros jau nebeegzistavo, kad žodžio ir spaudos laisvės jau buvo gana senokai įgyvendintos dėka Gorbačiovo reformų. Politinių kalinių nebebuvo, visi rašė ir kalbėjo, ką norėjo. Taigi, dr. Eidintas "primiršo" ne taip jau seną istorijos laikotarpį, kurį kiti žmonės labai puikiai prisimena.

Atrodo, kad sovietinė sistema paliko labai gilų psichologinį poveikį dr. Eidintui, kaip ir daugeliui Lietuvos žmonių. Tai galima spręsti iš to, jog į kritinį straipsnį, trumpai apibūdinantį būtent to laikotarpio autoriaus-piliečio poziciją, reaguojama, kaip į "duotą įsakymą kažkieno... sunaikinti".

Tas tikriausiai įvyktų sovietinėje sistemoje, kurios ideologinį užsakymą uoliai vykdė istorikai, dabar besikratą savo veikalų, bet pasilikę mokslinius laipsnius. Atsiųstame A. Eidinto darbų sąraše, visi istoriko darbai kažkodėl tai datuojami tik 1989-1993 metais. Tikiu, kad istoriją galima "perrašyti", tas jau buvo vieną kartą padaryta. Tačiau tiesa, istorinė 1988-ųjų rugsėjo tiesa išliks tokia, kokia yra - ji ne tik sudėta į knygas, ją puikiai prisimena žmonės.

Belieka mums iš šalies apeliuoti tik į moralinį šios problemos aspektą. Šv. Tėvo žodžiai, cituojami laiške, buvo skirti tikintiesiems (Bažnyčiai) - laimėtojams ir kovingiesiems ateistams - pralaimėtojams. Popiežius savo kalbose niekur neliečia politikos. Priešingai - Šv. Tėvas labai griežtai pasisako prieš dvasininkijos kišimąsi į politiką. Tik tikėjimo ir žmogaus dvasios reikalai rūpėjo Šv. Tėvui Lietuvoje.

Reikalinga atgaila, į kurią einama pirmiausia per nuoširdų kaltės išpažinimą, neapeliuojant į laikmečio sąlygas. Žmogaus veiksmų pagrindinė priežastis slypi jame pačiame. Kažkas yra pasakęs, kad visada yra dvi priežastys: tikroji ir ta, kuri gražiai skamba... **A. J.**

IŠ VISUR

— **Vatikano dienraštis** "L'Osservatore Romano" 1993 m. rugsėjo 15 d. prie kasdieninio spaudinio pridėjo ir specialų 28 puslapių dokumentų rinkinį. Gausiai iliustruotame priede atspausdintos visos popiežiaus Jono Pauliaus II kalbos, pasakytos jo apsilankymo metu Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Visi tekstai atspausdinti originalo kalbomis.

— **Valdas Adamkus,** JAV aplinkos apsaugos agentūros penktojo rajono vadovas, lankydamasis Lietuvoje kaip oficialus JAV atstovas, susitiko su Lietuvos ministru pirmininku A. Šleževičiumi. Paskutiniu laiku Adamkus sudomino JAV karinių žinybų atstovus Zoknių aerouosto problemomis ir užtikrino jų techninę ir materialinę paramą, išvalant aerouostą nuo kenksmingų taršalų.

— **Lietuvos Ambasadai Washingtone** buvo pranešta, kad byla, kuri buvo iškelta Lietuvos piliečiui Vytautui Nizevičiui už netikrų žinių suteikimą, perkant mažą ginklų kiekį Virginijos valstijoje, buvo nutraukta. Dar prieš pradedant bylą, buvo nustatyta, kad V. Nizevičiui pateikti kaltinimai nėra pagrįsti.

— **Lietuvių Kunigų Vienybės** metinis seimas įvyks spalio 11-12 dienomis Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyne, Putnam, CT.

— **Br. Jonušo vardo stipendijas** šiais metais laimėjo: $1000 Vladas Stankevičius ir $500 Petras Babeckas. V. Stankevičius, iš Vilniaus, trečius metus Loyolos universitete, Chicagoje, studijuoja ekonominius ir politinius mokslus, ruošiasi dipomatinei karjerai. P. Babeckas, iš Kanados, London, Ont., Western universitete studijuoja mediciną.

— **Algirdas J. Lukoševičius,** Pharmaceutica Baltica, Ltd. (New York, NY) firmos prezidentas, gegužės mėn. dienomis dalyvavo pasitarimuose vykusiuose Vilniuje. Pasitarimus Lietuvos, Latvijos ir Estijos vaistų registracijos klausimais organizavo Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos Farmakologinis komitetas. Pharmaceutica Baltica, Ltd., praėjusiais metais pasiuntė į Lietuvą knygų farmacijos bei medicinos temomis daugiau kaip už 10,000 dolerių. Visos knygos buvo paaukotos Kauno medicinos akademijai ir Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijai.

— **Philadelphijos LB apylinkės valdyba** rengia kultūrinę vakaronę su dviem jaunais poetais iš Lietuvos: Vytautu V. Landsbergiu ir Sigitu Parulskiu. Vakaronė įvyks spalio 2 d. šeštadienį, 6:30 v. v. Lietuvių Namų Kultūros Centre, 2715 E. Allegheny Ave. (Įėjimas iš Tilton gatvelės). V. Landsbergis parodys savo gamybos ir režisūros video filmus apie tris Lietuvos dailininkus ir apie Perlojos respubliką. Po programos, kuri tęsis apie pusantros valandos, pabendravimas prie vyno ir kavos. Įėjimo auka $5, pensininkams $4.

— **Išeivijos autoriai ir pedagogai** kviečiami dalyvauti "Švietimas Lietuvos ateičiai" vadovėlių konkurse. Informacijas teikia Vaiva Vėbraitė-Gust, APPLE vadovė, P. O. Box 1370, West Hartford, CT 06107. Telef. 203 347-7095. Fax 203 347-5837.

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

Mail check to: South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.

NAME
ADDRESS
CITY STATE ZIP
AMOUNT ENCLOSED $
SOCIAL SECURITY NO
DATE OF BIRTH
SIGNATURE

MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 268-2500
WEYMOUTH OFFICE 544 Main St. 337-1050
NEPONSET CIRCLE 740 Gallivan Blvd. 825-9090
NEEDHAM OFFICE 355 Chestnut St. 449-0210
QUINCY OFFICE 690 Adams St. Lakin Square 479-9660
WEST ROXBURY 1833 Centre St. 323-8000

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York (Chicago) -- Vilnius --
New York (Chicago) $599 round trip
One way $380

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Pasveikinkite savo draugus ir artimuosius gimtadienio ar jubiliejaus proga Darbininko laikraštyje.

BALTIC TOURS

PIGIAUSIOS KELIONIŲ KAINOS
NEW YORK - RYGA - NEW YORK

$700.00 nuo rugsėjo 16 d. iki spalio 31 d.
$650.00 nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 16 d.
nuo sausio 10 d. iki kovo 16 d.
$750.00 nuo gruodžio 17 d. iki sausio 9 d.

TOS PAČIOS KAINOS GALIOJA IR JŪSŲ GIMINĖMS, SKRENDANT IŠ RYGOS Į NEW YORKĄ IR ATGAL.
Prie visų kainų reikia pridėti taksus.

Dėl rezervacijos ir informacijos prašome kreiptis į:

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617-965-8080
Fax.: 617-332-7781

TUMO-VAIŽGANTO 9-1
VILNIUS, LIETUVA
TEL.: 22-79-79
FAX.: 22-67-67

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ
TEL. (718) 441-4414
85 - 17 101 ST.
Richmond Hill, NY 11418
IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

KONSULAS PASISAKO

(atkelta iš 5 psl.)

minėtame rašte ir Misijos patarėjas p. A. Gureckas), pastatas yra ne per toli nuo Jungtinių Tautų (20 min. pėsčiomis).

Nepaisant to, ambasadorius A. Simutis ministro sprendimą visiškai ignoravo, nesivaržydamas pastato klausimu trukdyti Lietuvos Prezidento ir Ministro Pirmininko, tarsi jie neturėtų daug svarbesnių problemų.

Straipsnyje daromos neigiamos aliuzijos ir mano asmens atžvilgiu. Nekalbant apie straipsnio autoriaus takto jausmą, norėčiau tik pasakyti, kad esu teisės daktaras, penkiolika metų dėsčiau teisę Vilniaus Universitete (tarp kitų disciplinų ir tarptautinę privatinę teisę), metus laiko dirbau Yale universiteto Tarptautinių studijų centre, du metus labai nelengvu Lietuvai laiku dirbau URM Konsulinio departamento direktoriumi, esu parašęs ir išspausdinęs ne vieną darbą Lietuvos užsienio politikos klausimais (tarp jų ir anglų kalba). Taigi nesu koks nors naujokas, kuriam dėl kiekvieno žingsnio reikėtų klausti "kelių dešimtmečių darbo patyrimą turinčio Misijos šefo" ar tuo labiau tokio patyrimo neturinčių jo pagalbininkų patarimų. Mielai klausau protingų žmonių patarimų, bet tiktai tada, kai jų man reikia, o ne kai kam nors atsiranda noras mane mokinti.

Kalbant konkrečiai apie pastato pirkimą, Misijos darbuotojų nuomonė visada buvo išklausoma, ir kiekvienas jų pasiūlytas pastatas (deja, tų pasiūlymų buvo labai mažai) buvo kruopščiai apžiūrėtas.

Norėčiau, kad santykiai tarp užsienyje dirbančių Lietuvos diplomatų būtų paremti draugiškumo ir abipuse pagarba, o ne nepagrįstais užgauliojimais laikraščių puslapiuose. Tuo labiau, kad aš toli gražu nesijaučiu lietuvių išeivijai svetimas: mano tėvas, žinomas istorikas Antanas Kučas, ne tik pats buvo išeivis, bet ir parašė Amerikos lietuvių išeivijos istoriją, o Vakarų Berlyne gyvenęs žymus išeivijos kultūros veikėjas Mykolas Žilinskas, padovanojęs Lietuvai paveikslų galeriją, buvo mano dėdė.

L. Kučinskas,
LR Generalinis konsulas

Redakcijos pastaba: Lietuvos Respublikos Generalinio konsulo L. Kučinsko laiško kalba netaisyta.

ŠYPSNIAI

Dovana poetui

Mergina parduotuvėje renkasi dovaną draugužiui. Į pardavėją ji kreipiasi patarimo.

— O kuo jis verčiasi? klausia pardavėja.

— Jis — poetas.

— Nežinau, ką ir patarti. Gal imkite aną stirtą popieriaus.

Sugebėjimai

Įėjus į direktoriaus priimamąjį bendradarbė mato prie rašomosios mašinėlės apsiašarojusią sekretorę:

— Kas atsitiko?

— Šefas pasakė, jog aš ne tokia graži, kad galėčiau daryti tiek klaidų.

Apie etiketą

Kviestiniame baliuje inteligentas kreipiasi į šalią sėdinčią damą:

— Atleiskite, negi tikrai jūs parašėte knygą apie gerą elgesį?

— Tai, aš, — atsakė dama. — O kas jūs stebina?

— Jūs suvalgėte mano salotas...!

Pasekmės

— Tėte, kas atsitiks, kūną panardinus į vonią?

— Tuoj pat suskambės telefonas...

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti *Darbininko administracijai*
9 val. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ

	Rugsėjo-spalio	Lapkričio-kovo
iš New York, Boston, Washington nuo	$800.-	$700.-
iš Chicago, Cleveland, Florida nuo	$900.-	$750.-
iš Los Angeles, San Francisco, Seattle nuo	$1,000.-	$950.-

Kainos sumažintos ir Business klasėje

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 645-2432 (201) 944-1273 (201) 592-8780

SUDARYDAMI TESTAMENTUS, NEPAMIRŠKITE "DARBININKO"!
Tuo prisidėsite prie lietuvybės palaikymo ne tik JAV, bet ir visuose lietuvių židiniuose, kuriuos kiekvieną savaitę lanko "Darbininkas".

UNIONTOURS
Kelionės į Pabaltiją
LIETUVA '93

Specialūs patarnavimai:
☞ pigesni lėktuvo bilietai
☞ susirinkimai, suvažiavimai
☞ viešbučiai Vilniuje ir kituose miestuose

Aplankykite tėvynę:
☞ individualios ir biznio kelionės
☞ įvairios grupinės kelionės

1 - 800 - 451 - 9511

Įsteigta 1931
UNIONTOURS
79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016
Tel: 212 - 683 - 9500 Fax: 212 - 683 - 9511

FINNAIR SAS SCANDINAVIAN AIRLINES

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

❒ VILTIS pradeda antrus siuntinių į Lietuvą persiuntimo metus.
❒ VILTIES agentūros konteineriai Lietuvą pasiekia mažiau kaip per tris savaites. Visi siuntiniai žmonėms asmeniškai į namus pristatomi vieno mėnesio laikotarpyje.
❒ VILTIES sekantis konteineris į Lietuvą išvyksta 1993 m. rugsėjo 21 dieną. Nuo to laiko atitinkamai kas keletą savaičių bus siunčiami kiti konteineriai.
❒ Minimalus mokestis už siuntinį yra $25. Vieno svaro kaina yra nuo 69 iki 99 centų.
❒ Visi siuntiniai yra apdraudžiami.
❒ Norime pranešti, kad VILTIES siuntinių agentūra kartu su Vilniaus Arkikatedros Religiniu Centru organizuoja asmeninius pagalbos siuntinius ypatingai sunkiai gyvenantiems Lietuvos žmonėms.
❒ VILTIES siuntinių tarnyba yra ne pelno organizacija, kuri surenka pagalbos siuntinius Amerikoje ir išvežioja po visą Lietuvą.
❒ Siunčiant per VILTIES firmą, nei siuntėjui, nei gavėjui nereikės mokėti jokių muito mokesčių.
❒ VILTIES siuntinių surinkimo punktai yra New England, New Jersey ir New York.

Siuntiniai **spalio mėnesį** surenkami sekančiuose miestuose:

LOWELL, MA 2 d. (šeštadienį)	9.00 - 11.00 ryte
NASHUA, NH 2 d. (šeštadienį)	12.00 - 2.00 po pietų
LAWRENCE, MA 2 d. (šeštadienį)	3.00 - 5.00 po pietų
BROCKTON, MA 7 d. (ketvirtadienį)	3.30 - 7.00 po pietų
WATERBURY, CT 9 d. (šeštadienį)	9.00 - 11.00 ryte
HARTFORD, CT 9 d. (šeštadienį)	12.00 - 2.00 po pietų
PROVIDENCE, RI 13 d. (trečiadienį)	4.00 - 6.00 po pietų
CENTERVILLE (Cape Cod), MA 13 d. (trečiadienį)	4.00 - 6.00 po pietų
WORCESTER, MA 16 d. (šeštadienį)	12.00 - 4.00 po pietų
BROOKLYN, NY 16 d. (šeštadienį)	12.00 - 4.00 po pietų
PUTNAM, CT 18 d. (pirmadienį)	4.00 - 6.00 po pietų
ATHOL, MA 26 d. (antradienį)	4.00 - 6.30 po pietų

☞ Dėl visos smulkesnės informacijos prašome kreiptis telefonu:
(617) 269 - 4455
Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

KONCERTAI KENNEBUNKPORT, ME

Pagal ilgametę tradiciją lietuvių pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, ME, kiekvieną vasarą vyksta eilė koncertų. Programas atlieka kviesti solistai ar instrumentalistai, o taip pat ir besisvečiuoją muzikai.

Rugpjūčio 9 d. koncertas surengtas visai netikėtai Staknių šeimos dėka. Koncerto programoje dalyvavo: Angelė Kiaušaitė — sopranas, Danutė Grauslytė — mezzo sopranas, Frank "Fingers" Staknis — piano, Dean Staknis — piano ir Vincas Staknis — pranešėjas.

Frank Staknis, grojąs naktiniuose klubuose, fortepionu atliko populiarią melodiją iš filmo "Gone with the Wind". Jo grojimas buvo labai įdomus, pilnas emocijų ir savotiško originalumo.

Angelė Kiaušaitė, baigusi garsųjį Curtis Institute of Music, Philadelphia, PA, su pasisekimu yra dainavusi įvairius kūrinius nuo Haydn iki Gershwin. Čia pasirodė su publikai mažiau pažįstamu kūriniu.

Iš J. Offenbacho operos "Hoffmano pasakos" žavųjį duetą "Barcarole" atliko solistės Angelė Kiaušaitė ir Danutė Grauslytė. Abu balsai skirtingi savo spalvomis, harmoningai susiliedavo į vieną mozaiką, kuri daugumai taip artima.

Edvard Grieg "Prelude" solo atliko jaunas pianistas Dean Staknys.

Iš George Bizet operos "Carmen" ugningą "Habanera" atliko Danutė Grauslytė savo turtingu ir jausmų pilnu balsu.

Pianistas Frank Staknis su populiaria melodija "Vidurnaktis Maskvoje" iš filmo "Dr. Zhivago" užbaigė pirmąją koncerto dalį. Jis taip pat pradėjo ir antrąją koncerto dalį su Fats Weller "Honey-suckle Rose".

Solistė A. Kiaušaitė su Frederick Loewe ištrauka iš "My Fair Lady" "I Could Have Danced All Night" sukėlė linksmą nuotaiką klausytojų tarpe.

Liaudies dainą "Bijūnėlis" duetu atliko Angelė Kiaušaitė ir Danutė Grauslytė. Daina tikrai žavėjo klausytojus.

Dean Stakniui solo paskambinus Scott Joplin "Maple Leaf Rag", vėl grįžo Angelė ir Danutė, duetu padainavusios "Norėčiau aš keliauti".

D. Grauslytei atlikus solo "Paskutinis sekmadienis", pianistas Frank Staknis fortepijonu skambino "Roll Out the Barrel".

Po Angelės ir Danutės dueto "Kai aš turėjau kaime mergelę", koncerto programą užbaigė Frank Staknys, paskambindamas "Noriu miego, saldaus miego".

Sprendžiant pagal plojimų ilgį, atrodo, kad klausytojai labiau mėgo estradinę muziką. Operinei, ypač kamerinei muzikai įvertinti reikia daugiau muzikinio išsilavinimo.

Kennebunkport, ME, pranciškonų vasarvietėje koncertavę menininkai su vasarvietės vadovu tėv. Gabrielium Baltrušaičiu, OFM. Iš k.: solistė Danutė Grauslytė, pianistė Frances Kovaleski, programos vadovė Elena Vasyliūnienė.

Gina Čapkauskienė ateitininkų kultūrinėje savaitėje

Ateitininkai, kaip ir kiti Kennebunkporto vasarvietės svečiai, visada yra labai mielai nudžiuginami solistės Ginos Čapkauskienės atvykimu iš Montrealio.

Šią vasarą Gina atvežė naują programą ta prasme, kad antroje koncerto dalyje operų arijos buvo pakeistos operetine ir estradine muzika.

Pirmoji koncerto programos dalis liko tradicinė: lietuvių dainos, nors daug kartų dainuotos ir daug kartų girdėtos, bet visada taip mielos.

Lietuviškų dainų grupė pradėta su S. Sodeikos "Benamio daina". Po to išklausyta: S. Gailevičiaus "Klajūnai", Br. Budriūno "Mano protėvių žemė", C. Metrikienės "Dainos, muzika ir gėlės", A. Stankevičiaus "Vandens malūnėliai", J. Gruodžio "Rūta" ir J. Govėdo "Serenada". Ginos balsas taip jautriai palietė mus — atrodo, kad klausytum ir klausytum... Ginos koloratūra turi tokią puikią techniką, įsijautimą. Jos muzikalumas paliečia ir ne taip jau apdairų klausytoją.

Antroje koncerto dalyje girdėjome "Estrellita" — M. M. Ponce, "La Spagnola" — V. Di Chiarro, "Ah! Sweet Mystery of Life" — V. Herbert, "Will You Remember"? — S. Romberg, "Indian Love Call" — R. Friml, "Vienna, My City of Dreams" — R. Siecrynski, "Summertime" — G. Gershwin.

Su didele jėga ir puikiu muzikalumu Giną pianinu palydėjo dr. Saulius Cibas. Jis stebino klausytojus savo emocialumu. Laukiame Sauliaus piano koncerto, jei tik jis turės laiko jį paruošti, dirbdamas medicinos daktaro darbą. Linkime jam sėkmės abiejose profesijose.

Daivos Mongirdaitės koncertas

Solistė Daiva Mongirdaitė jau eilę metų koncertuoja Kennebunkporto vasarvietėje ir visada yra labai miela viešnia. Šios vasaros koncerte pirmoje dalyje ji atliko klasikinę muziką, o antrą dalį sudarė Lietuvių kompozitorių kūriniai.

Daivos balsas yra labai gerai išlavintas ir ji dainuoja įvairių žanrų muziką, įnešdama asmeniškų išraiškų į kiekvieną dainą.

Solistė koncertą pradėjo su Micaelos arija iš Bizet "Carmen". Operoje daugiausia dėmesio kreipiama į nepastovią ir apgaulingą Carmen, tačiau ir Micaela turi progos pasireikšti poroje arijų. Daiva tai atliko tikrai jautriai ir patraukliai.

17-18 šimtmečių kompozitoriai Scarlatti, Paisiello ir Pergolesi savo stiliumi gana panašūs, rėmėsi muzikos ramybe. Jų kūrinius atlikti solistei nelengva. Mendelssohn kūryba jau daug artimesnė mūsų laikams.

Po Gilbert ir Sullivan populiarių operečių ištraukų Mongirdaitė koncerto pirmą dalį užbaigė su G. Puccini "Turandot" operos arija.

Antroji koncerto dalis buvo skirta lietuviškai muzikai. Buvo atlikta Eglės arija iš V. Klovos operos "Pilėnai", o taip pat to paties kompozitoriaus dainos "Rūta žalioji" ir "Močiutės dvarely" bei V. K. Banaičio Rūtelės arija iš "Jūratė ir Kastytis".

Koncertas baigtas populiaria amerikiečių daina "Love Is Where You Find It" ir keletą dainų bisui.

Solistai, puikiai pasirodžiusiai, gražiai akompanavo Lorraine de Gregorio.

Staigmenų pynė

Vasarvietės didžiojoje salėje rugpjūčio 26 d. teko išklausyti koncerto, kurio programą atliko keli vasarotojai ir solistė Gina Čapkauskienė, sudariusi programą. Tuo metu vasarvietėje viešėjo Lietuvos Vyčiai ir amerikiečiai svečiai.

Programą pradėjo Gina su "La Spagnola" — V. DiChara ir "Indian Love Call" — R. Friml. Jai akompanavo Fred Talarico.

Joe Thomas, anksčiau vadovavęs savam pramoginiam orkestrui šiame koncerte, akordeonu grojo amerikietiškas melodijas, valsus, polkas ir lietuviškų dainų pynę.

Populiari amerikietė dainininkė Roberta Grandshaw atliko keletą amerikiečių autorių kūrinių, pati akomponuodama gitara. Po jos pasirodė pianistas Fred Talarico, paskambinęs solo eilę kūrinių.

Antroje dalyje pasirodė solistės Gina Čapkauskienė ir Danutė Grauslytė, dainavusios solo dainas, o taip pat ir duetą iš Offenbacho "Hoffmano pasakų".

Klausytojai liko dėkingi programų organizatoriams ir atlikėjams.

Elena Vasyliūnienė

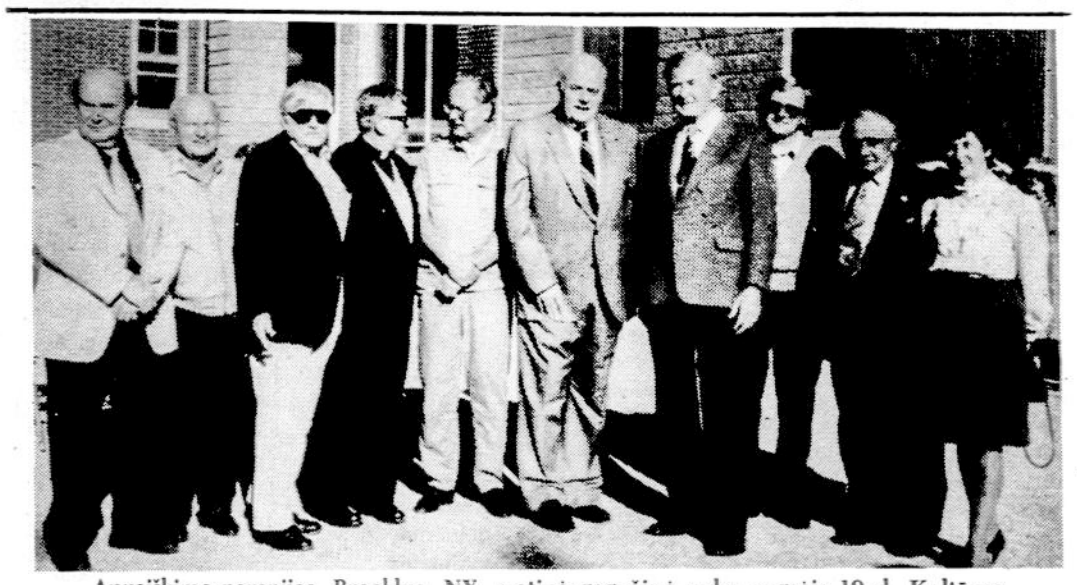

Apreiškimo parapijos, Brooklyn, NY, metinė gegužinė vyko rugsėjo 19 d. Kultūros Židinio kieme ir salėse. Salomėjos Narkėliūnaitės nuotraukoje matome dalį gegužinės dalyvių su svečiais iš Lietuvos. Iš k.: Paulius Jurkus, kun. St. Raila, Petras Ąžuolas, kun. Vytautas Palubinskas, Lietuvos susisiekimo ministras Jonas Biržiškis, teisėjas Frederick Schmidt, New Yorko miesto tarybos narys Walter Ward, Lietuvos avialinijos generalinis direktorius Stasys Dailyda, Aleksandras Vakselis, Irena Vakselienė.

APIE LIETUVĄ

— **Trečioji Seimo sesija** prasidėjo rugsėjo 10 d. Trečiojoje sesijoje siūloma svarstyti 43 įstatymų projektus. Rezerviniais įrašyta tiek pat įstatymų. Iš jų pradėti svarstyti 9 įstatymų pakeitimų ir nutarimų projektai.

— **Kazys Pėtnyčia,** buvęs vyriausiasis muitininkas, ministro pirmininko potvarkiu paskirtas Saugumo tarybos generalinio direktoriaus pavaduotoju. Pėtnyčiai bus patikėtas juridinis, administracinis bei bendrojo skyriaus darbas. K. Pėtnyčia (gimęs 1949 m. Kaune) yra baigęs Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, dirbo Kėdainių rajono prokuratūroje tardytoju, Panevėžio prokuroro pavaduotoju, Lietuvos pataisos darbų įstaigų priežiūros prokuroru, 1991 m. pradėjo dirbti Aukščiausiojo teismo teisėju, 1992 m. sausio 17 d. — vyriausiu Lietuvos muitininku.

— **Vyriausybės nutarimu** atšaukti visi eksportuojamų žemės ūkio produktų muitai. Padidinti muitai importuojamai mėsai (dabar muitas 30%), įvežamiems produktams iš daržovių, vaisių, riešutų (muitas 5%)

A.† A.

AMALIJAI BORTKEVIČIENEI

mirus, dukrai Marytei, sūnui Jonui ir visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Meilutė ir Jonas Ivašauskai
Regina ir Algis Šlepečiai

A.† A.

AMALIJAI BORTKEVIČIENEI

mirus, jos dukrai Marijai Noreikienei, žentui Leonui, anūkei Astai ir proanūkui Andriui gilią užuojautą reiškia Ormond Beach kaimynai:

R. Bagdonienė
N. O. Karašos
M. D. Petrikai
J. A. Sodaičiai
A. D. Šilbajoriai

A.† A.

Broliams inžinieriams

ARIFUI ir VALEJUI BIOŠEVAMS

užbaigus šią žemišką kelionę, jų šeimas ir artimuosius didžiojo skausmo metu giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

A.† A.

VALEJUI BIOŠEVUI

mirus, jo žmonai mokytojai Marijai Lencevičiūtei-Bioševienei, dukterims Jeannette, Yasmin ir jų šeimoms skausmo valandoje reiškiu gilią užuojautą.

Marija Balčiūnas

Tyla neturi aido

(atkelta iš 3 psl.)

dys — "Tiesos" dienraštyje Lietuvoje 1993.VII.7 paskelbtas aštuonių buv. politinių kalinių kreipimasis į Lietuvos Seimą ir visuomenę, kur tarp kitų miglotų teigimų randame vieną konkretų kaltinimą parlamentarinei Lietuvos opozicijai: "Užuot atsiprašę tautos už sužlugdytą ūkį, už paliktus ekonomikos ir kultūros griuvėsius, tautos kiršinimą ir jos apviltus lūkesčius, šie politiniai veikėjai įžūliai elgiasi, trukdo Seimo ir Vyriausybės darbui".

Tarp tų aštuonių, išeivijoje gerai žinomi yra bent trys. Jų laisvinimui iš sovietų katorgos išeiviai yra aukoję daugelį tūkstančių dolerių ir nemažiau tūkstančių darbo valandų. Galima spėlioti, kodėl aštuoni buv. politiniai kaliniai tokį akivaizdžiai neteisingą kaltinimą padarė. Gal kuris nors iš asmeniškos neapykantos Vytautui Landsbergiui, ar pasidavęs kokiam nors šantažui, bet greičiausia arčiau tiesos būtų nuomonė, kad kažkam rūpi dengti postalinistiniame laikotarpyje komunistų Lietuvoje padarytus nusikaltimus. Pasirinkta labai pikta to dengimo taktika: okupanto nusikaltimus norima perkelti ant plačių šviesiųjų paskutinėje išsilaisvinimo fazėje tėvynėje kovojusių ir kovą laimėjusių herojų pečių.

Kiekvienam sveiko proto žmogui aišku, kas naikino lietuvių tautą, kas Lietuvą pavertė kultūros ir ekonomikos griuvėsiais, ir kas ką turi atsiprašyti. Tam piktam planui vykdyti geriausiai ir tiko kažkodėl susvyravę buvę politiniai kaliniai.

Pareiškimą "Tiesoje" buv. kaliniai pasirašė tokia eile: Jonas Antanaitis, Vytautas Girdzijauskas, Liudas Dambrauskas, Viktoras Petkus, Kazys Radziukynas, Vytautas Skuodis, Stasys Stungurys, Albertas Žilinskas.

Juozas Kojelis

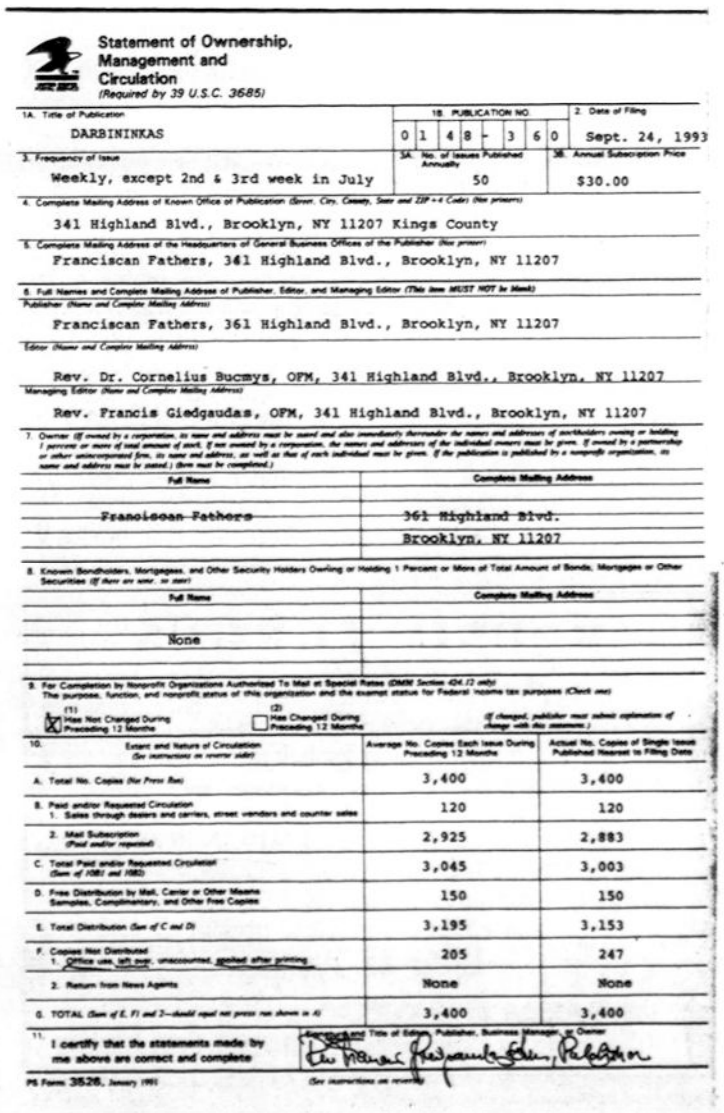

Statement of Ownership, Management and Circulation
(Required by 39 U.S.C. 3685)

1A. Title of Publication	1B. PUBLICATION NO.	2. Date of Filing
DARBININKAS	0 1 4 8 - 3 6 0	Sept. 24, 1993
3. Frequency of Issue	3A. No. of Issues Published Annually	3B. Annual Subscription Price
Weekly, except 2nd & 3rd week in July	50	$30.00

4. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Street, City, County, State and ZIP+4 Code) (Not printers)
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207 Kings County

5. Complete Mailing Address of the Headquarters of General Business Offices of the Publisher (Not printer)
Franciscan Fathers, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

6. Full Names and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (This item MUST NOT be blank)
Publisher (Name and Complete Mailing Address)
Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Editor (Name and Complete Mailing Address)
Rev. Dr. Cornelius Bucmys, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Managing Editor (Name and Complete Mailing Address)
Rev. Francis Giedgaudas, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

7. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Item must be completed.)

Full Name	Complete Mailing Address
Franciscan Fathers	361 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

8. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages or Other Securities (If there are none, so state)

Full Name	Complete Mailing Address
None	

9. For Completion by Nonprofit Organizations Authorized To Mail at Special Rates (DMM Section 424.12 only)
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)
(1) [X] Has Not Changed During Preceding 12 Months (2) [ ] Has Changed During Preceding 12 Months (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)

10. Extent and Nature of Circulation (See instructions on reverse side)	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
A. Total No. Copies (Net Press Run)	3,400	3,400
B. Paid and/or Requested Circulation 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	120	120
2. Mail Subscription (Paid and/or requested)	2,925	2,883
C. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 10B1 and 10B2)	3,045	3,003
D. Free Distribution by Mail, Carrier or Other Means Samples, Complimentary, and Other Free Copies	150	150
E. Total Distribution (Sum of C and D)	3,195	3,153
F. Copies Not Distributed 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing	205	247
2. Return from News Agents	None	None
G. TOTAL (Sum of E, F1 and 2—should equal net press run shown in A)	3,400	3,400

11. I certify that the statements made by me above are correct and complete
Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner
Rev. Dr. Cornelius Bucmys, Publisher

PS Form 3526, January 1991 (See instructions on reverse)

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. ..... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. ..... (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: spalio 2 - 3, šeštadienį ir sekmadienį, "blusų turgus" — didelis apsipirkimas. Rengia Lietuvių Atletų Klubas.

Prof. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė yra popiežiaus Jono Pauliaus II apdovanota medaliu "Pro Ecclesia et Pontifice". Medalis bus iškilmingai įteiktas spalio 24 d. per 11 val. mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Medalį įteiks vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po to parapijos mokyklos salėje bus karšti pietūs. Visuomenė iš anksto kviečiama dalyvauti ir pagerbti nusipelniusią ir uolią visuomenės veikėją. Ji rugsėjo pirmoje pusėje dalyvavo Pasaulio katalikių moterų organizacijų sąjungos suvažiavime, kuris vyko Des Plaines, IL. Dr. A. Janačienė atstovavo Lietuvai ir išeivijai. Nuo 1991 m. yra išrinkta į šios sąjungos tarybą, į kurią renkamos atstovės iš 36 mil. sąjungai priklausančių moterų narių. Prof. Janačienė gyvena Yonkers, NY, yra Pasaulio lietuvių katalikių moterų organizacijos sąjungos valdybos pirmininkė jau 27 metai. Sąjunga veikia nuo 1939 m., jai priklauso apie 15,000 lietuvių moterų visame pasaulyje. Ypač veiklūs skyriai yra Kanadoje ir Australijoje.

Vilniaus radijo transliacijos užsienio lietuviams dabar girdimos 8 v.v. banga 7150 dažnumo nuo pirmadienio iki penktadienio angliškai, o šeštadienį ir sekmadienį lietuviškai.

Anglų kalbos kursai Manhattane bus rengiami sekmadieniais nuo 1 v. iki 3 v. popiet Aušros Vartų parapijos salėje. Tais kursais suinteresuoti prašomi užsiregistruoti pas Manhattano LB apylinkės pirmininkę Laimą Šileikytę - Hood, tel. 212 982-1335. Kursus organizuoja minėta LB apylinkė. Jie veiks tada, kai susidarys pakankamas lankytojų skaičius.

Vytautas V. Landsbergis, Jr., atvyksta į New Yorką ir spalio 8 d., penktadienį, 7 val. vak., Kultūros Židinio didžiojoje salėje rodys savo sukurtus filmus. Kartu su juo keliauja poetas Sigitas Parulskis, kuris skaitys savo poeziją.

"Blusų turgus" — apsipirkimas, organizuojamas Lietuvių Atletų Klubo, šiais metais įvyks spalio 2 ir 3 dienomis Kultūros Židinyje. Blusų turgaus pelnas eina lietuviško sporto palaikymui New Yorke. Kas turi nebenaudojamų drabužių bei kitokių reikmenų, kurie dar vartojami ir gerame stovyje, prašomi juos paaukoti šiam reikalui. Aukojamus daiktus reikia atvežti į Kultūros Židinį. Informacijos reikalais skambinti Vidai Jankauskienei (718) 849-2260.

LB NY apygardos valdybos posėdis įvyko rugsėjo 15 d. Kultūros Židinyje. Apžvelgti įvykiai, kuriuose dalyvavo apygardos valdybos žmonės. Daugiausia kalbėta apie Lietuvos prezidento A. Brazausko atvykimą ir jo priėmimą Kultūros Židinyje. Aptarti svarbiausi darbai. Apygardos valdyba taip pat buvo pažadėjusi New Yorko Kultūros Židinyje surengti premijų įteikimo šventę. Posėdyje dalyvavo dabar Kultūros Tarybos pirmininkės pareigas einanti Laima Šileikytė-Hood. Pasisakyta, kad premijų įteikimas būtų suorganizuotas šiemet ir lietuviškoje aplinkoje. Šias premijas būtų patogu ir prasminga įteikti Mokslo ir Kūrybos simpoziumo metu, kuris Padėkos dienos savaitgalį įvyks Chicagoje.

Maironio lituanistinės mokyklos reikalais pasitarimas įvyko rugsėjo 25 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. Gaila, kad atsilankė labai mažai tėvų. Mokslo metai bus pradėti spalio 16 d. Kultūros Židinio patalpose. Veiks ir vaikų darželis. Mokyklos vedėja yra Rasa Juškienė. Jos telefonas 908 351-3808.

Dail. Adomo Galdiko 100 metų gimimo sukaktis bus paminėta spalio 7 d., jo tikros gimimo dienos išvakarėse. Apie dailininko kūrybą ir jo palikimą kalbės dail. Vytautas K. Jonynas drauge su juo profesoriavęs Kaune ir Freiburge, Vokietijoje. Bus surengta jo tapybos paroda. Taip pat bus ir fotografijų paroda. Fotografas Vytautas Maželis yra padaręs daug jo gyvenimo nuotraukų. Parodoje bus išstatyta 30 nuotraukų. Paroda bus atidaryta 12 val., minėjimo akademija — 2 v. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Po minėjimo kavutė.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75 metų sukaktis bus paminėta lapkričio 28 d. Rengia New Yorko ramovėnai, kuriems pirmininkauja Aleksandras Vakselis.

Lietuviškos organizacijos, kurios nori naudotis Kultūros Židinio patalpomis 1994 metais, prašomos kuo skubiausiai patalpas užsisakyti iki spalio 15 d. Patalpas nuomoja ir nelietuviai klientai, kurie jau nori užsisakyti ir tolimesnėms datoms. Konfliktams išvengti visos suinteresuotos organizacijos prašomos nedelsiant pranešti Kultūros Židinio administracijai telef.: 718 235-8386.

Antano Masionio "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje. Knyga gausiai iliustruota, 214 psl. Kaina $10. Persiuntimo išlaidoms padengti pridedama $2.

Amelija Bortkevičienė, gimusi 1896 m. spalio 15 d. Latvijoje, ilgą laiką gyvenusi Woodhavene, mirė Brooklyne ligoninėje, sulaukusi 96 metus amžiaus. Liko sūnus Jonas su žmona New Jersey ir dukra Marija Noreikienė su šeima Floridoje. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo rugsėjo 28 d., antradienį.

Regina Čepulienė-Ūselytė, gimusi 1908 m. rugsėjo 27 d. Lietuvoje, mirė Šv. Jono ligoninėje rugsėjo 24 d., sulaukusi 84 metų amžiaus. Buvo pašarvota M. Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo rugsėjo 26 d. Po mišių V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje rugsėjo 27 d. palaidota Cypress Hills kapinėse šalia anksčiau mirusio vyro Jono. Giliame liūdesy liko dukros: Regina ir Rita su vyru Četin, broliai: Zenonas ir Alfonsas Ūseliai su šeimomis ir daug giminių Lietuvoje. Regina Čepulienė Lietuvoje buvo mokytoja, Marijampolės gimnazijoje dėstė istoriją.

Edvardas Witkus, buvęs vaistininkas, ilgesnį laiką sunkiai sirgęs, gyvenęs Sunny Bell, FL, mirė rugsėjo 24 d. Laidoti parvežtas į Brooklyną. Rugsėjo 29 d. palaidotas Šv. Jono kapinėse šalia anksčiau mirusių tėvų. Jis buvo sūnus žinomo dailininko William Witkus, Amerikos lietuvio, čia organizavusio pirmąjį dailės judėjimą, padėjusį įkurti NY lietuvių dailininkų Sąjungą. Visi buvo gimę Brooklyne, čia augę, visi jautėsi esą lietuviai, priklausė lietuviškom organizacijom, gerai kalbėjo lietuviškai. Dailininkas dar turėjo ir dukrą, kuri profesoriavo Fordhamo universitete.

Joseph Zupko, gimęs Amerikoje 1919 m. lapkričio 20 d., gyveno Brooklyne. Buvo mechanikas Northwest lėktuvų bendrovėje. Išėjęs į pensiją, apsigyveno Phoenix, Arizonoje, kur ir mirė, sulaukęs 73 metus amžiaus. Velionio pageidavimu, kūnas buvo atskraidintas į New Yorką ir pašarvotas M. Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo rugsėjo 19 d. Rugsėjo 20 d. po mišių V. Atsimainymo bažnyčioje, palaidotas Šv. Jono kapinėse šalia anksčiau mirusio tėvo. Liko sūnus Joseph, duktė Karen ir mirusio brolio Petro žmona Alice Zupko su šeima Floridoje; ji anksčiau gyveno Richmond Hill, NY, ir turėjo gėlių krautuvę. Liko ir daugiau tolimesnių giminių bei draugų.

J. S. Rasys, inžinierius konsultantas, Cambridge, MA, kaip kasmet, taip ir šiemet, stambia auka parėmė *Darbininką*, apmokėdamas prenumeratą su 105 dol. čekiu. Dosniam nuolatiniam rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

"Lietuvos aidas", pagrindinis Lietuvos dienraštis, 16 ps[l]. duoda objektyvų atsikuriančios Lietuvo vaizdą. Prenumerata metams $85. Čekius rašyti "Lietuvos aido" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

Parduodamas 2-ių šeimų namas Woodhavene, NY, netoli parko. Dėl tolimesnių informacijų skambinti tel.: 718 846-7399. (sk.)

Vyras iš Lietuvos ieško darbo su gyvenviete. Turi patyrimo prižiūrėti ligonis, gerai gamina maistą, moka statybos darbus. Skambinti vėlai vakare: 718 235-3961. (sk.)

SINTINIAI BE MUITO siunčiami į Lietuvą oficialiai per **TRANSPAK.** Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO.** Pinigai pervedami **doleriais. TRANSPAK,** 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. **CONNECTICUT** valstijoje 203 232-6600, **BOSTONO** apylinkėje 508 428-1004.

Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas, lankydamasis New Yorke, Jungtinių Tautų sesijoje, rugsėjo 27 d. apsilankė su vizitu pas New Yorko kardinolą John O'Connor. Iš k.: Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis, A. Brazauskas, kard. J. O'Connor, vysk. Paulius Baltakis, OFM, verslininkas Simas Velonskis, NY LB apygardos pirm. Kęstutis Miklas.

NAUJA PARAMA LIETUVIAMS STUDENTAMS

Dr. Aldona Lukienė, gyvenanti Toronte, Kanadoje, šią vasarą įsteigė A.V.V. Užupių-Lukų Stipendijų Fondą, kurio tikslas — paremti lietuvius studentus, norinčius prisidėti prie Lietuvos dvasinio ir moralinio atgimimo krikščionišku pagrindu. Dr. Lukienė pakvietė Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą šį fondą administruoti.

Dr. Lukienė apibūdina fondo steigimo motyvus sekančiai: "Esu giliai susirūpinusi dėl dvasinio nuosmūkio ir silpnųjų bei nuskriaustųjų globos ir rūpybos tarnybų padėties Lietuvoje. Ateistinio režimo dešimtmečiai paliko gilias dvasines žaizdas visos tautos širdyse. Totalitarinė ideologija nepripažino silpnųjų ir nuskriaustųjų teisių, jų žmogiškos vertės ir savigarbos. Katalikiškos-krikščioniškos vertybės bei idėjos buvo išrautos iš jaunimo auklėjimo ir švietimo institucijų, net iš pačių šeimų židinių".

Stipendijos, kurios bus skiriamos tiktai iš fondo palūkanų, suteiks galimybę lietuvių kilmės jaunuoliams, gyvenantiems Lietuvoje ar svetur siekti aukštojo mokslo sekančiose srityse: teologijoje, religijoje ir filosofijoje; socialinėje rūpyboje (social work); religiniame švietime; religinėje informacijoje ir žurnalistikoje. Šios mokslų šakos parinktos dr. Lukienės, kadangi "susijusios su katalikiškų vertybių ir idėjų ugdymu, jaunimo auklėjimu krikščioniškoje dvasioje ir socialinio teisingumo silpniesiems ir nuskriaustiesiems įgyvendinimu Lietuvoje".

Kandidatus stiendijoms parinks Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, pirmenybę teikdama ateitininkams. Stipendininkai įsipareigoja, baigę studijas, bent trejus metus dirbti Lietuvoje.

LKRŠ

MANHATTANO APYLINKĖS LEIDINYS

Mums gal mažai pažįstama LB Manhattano apylinkė leidžia savo biuletenį "The Lithuanian Times". Šiai vasarai įpusėjus, pasirodė naujas numerio priedas, pavadintas "Literary Art Edition" suorganizuotas ir suredaguotas Auksės Trojanas, kurios adresas yra: 30 Fifth Ave., Apartment 3G, New York, NY 10011, tel. 212 477-5293.

Tai bene pirmas toks atsitikimas, kai neraginama, neskatinama jaunoji kartos pasirodo su savo leidiniu.

Leidinio turiny randame: Jono Meko ištrauką iš jo anglų kalba išleisto dienoraščio, vertė Vyt. Bakaitis. Arūnas Kulikauskas spausdina fotomontažą apie rašytoją poetą Joną Meką. To paties Arūno Kulikausko surrealistinis mode nus rašinėlis "Ir", į anglų kalbą vertė Vyt. Bakaitis; moderni surrealistinė akvarelė Ray Bartkaus. Auksė Trojanas spausdina du angliškus eilėraščius apie New Yorko miestą, Algio Salpuko modernus anglų kalba eilėraštis ir toks pat modernus piešinys tušu. Marijus A. Pakšto spausdina eilėraštį "The last one", eilėraštis parašytas lietuviškai, Vyt. Bakaičio išverstas į anglų kalbą, Vyt. Bakaičio eilėraštis "Daina 6 v. ryto", ir tas pats angliškai, Laimos Sruoginytės eilėraštis sūnui ir modernus medžio raižinio ir nuotraukos montažas. T. Venclovo triposmis modernus eilėraštis į anglų kalbą išvertas Diana Senechal. Pabaigoje Algio Norvilos simbolinė fotografija. Auksės Trojanas nuotrauka viršelyje vaizduoja laikrodžio priekinės lentelės detalę.

Leidinėlis turi 16 lapų, tekstai atspausti kopijavimo būdu ant vienos pusės.

Sėkmės entuziastams! (p.j.)

Reikalinga šeimininkė - prižiūrėtoja. Auksinė proga merginai, našlei arba moteriai su vaiku gyventi šeimoje nemokamai. Duodamas maistas ir sveikatos apdrauda. Reikia prižiūrėti senus žmones, virti ir tvarkyti namą. Jeigu norės, galės dirbti ir kitur, bus parūpintas darbas. Rašyti:

Joseph Lugan /c.o John
P.O. Box 270
Woodhaven 11421
Jamaica, NY USA (sk.)

Ieškoma mergina arba našlė prižiūrėti senutę namuose Hartford, CT. Gaus atskirą kambarį ir atlyginimą. Skambinti po 6 val. vak. (203) 521-5679. (sk.)

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui už $200.00 mėnesiui. Gerame rajone, prie gero susisiekimo ir parduotuvių. Galima naudotis virtuve. Skambinti vakarais (718) 235-3961. (sk.)

Reikalinga moteris, truputį mokanti angliškai, prižiūrėti senyvą žmogų. Duodama gyvenvietė ir mokamas atlyginimas. Skambinti (718) 847-4496. (sk.)

TIK $39,— kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai — **viskas užsienietiška.** 55 sv. įvairaus maisto — $98. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos $75. **TRANSPAK,** 2638 W. 68th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772.

DĖMESIO

Dar turime pilnus komplektus: Lietuvių Enciklopedijos 37 t., Encyclopedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina 60 - 80 ct. už svarą. Teirautis:

J. Kapočius,
P. O. Box 752
Cotuit, MA 02635
Tel. 1-508-428-6991.

Gera žinia New Yorko ir apylinkių lietuviams

VILTIES siuntinių agentūra spalio 16 d., šeštadienį, atvažiuos į New Yorką ir Kultūros Židinio kieme (buv. spaustuvės patalpose) priims ir apiformins siuntinius į Lietuvą. Siuntiniai bus priimami nuo 12 val. dienos iki 4 val. popiet. Jokių muitų mokėti nereikės. Dėl smulkesnių informacijų prašome skambinti **tel. (617) 269-4455.**

Adresas:
VILTIS
Lithuanian Relief Parcel Service, Inc. 368 West Broadway, Boston, MA 02127. (sk.)

(Žiūr. skelbimą 6 puslapyje)

"BLUSŲ TURGUS"

įvyks š.m. spalio 2 - 3 d.d.
10 val. ryto - 5 val. vak.
KULTŪROS ŽIDINYJE
361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Įvairiausių prekių apsipirkimas:
rūbai, namų reikmenys, baldai, batai, įrankiai, elektriniai reikmenys, naujų medžiagų gabalai ir kt.
Bus ir naujų, nevartotų prekių.
-- Lietuviški pietūs --

VISUS ATSILANKYTI KVIEČIA
New Yorko Lietuvių Atletų Klubas

VARGONŲ MUZIKOS KONCERTAS

Vargonais groja **VIRGINIJUS BARKAUSKAS,**
Viešpaties Atsimainymo par. vargonininkas,
spalio 16 d., šeštadienį, 4:30 val. popiet
Apreiškimo bažnyčioje,
259 N. 5th ST., Brooklyn, NY.

Koncertą rengia ir visus apsilankyti kviečia
Apreiškimo parapijos klebonas ir
Apreiškimo parapijos taryba